

**Centrum pre deti a rodiny Remetské Hámre
Remetské Hámre 31, 072 41**

Program centra pre deti a rodiny Remetské Hámre

2023

OBSAH

OBSAH	2
1.a) Kontaktná adresa a ďalšie kontaktné údaje centra	3
1.b) Miesta vykonávania opatrení – pobytová forma.....	4
Vykonávania opatrení – ambulantnou formou	5
1.c) Účel centra podľa § 45 ods. 1 zákona	5
1.d) Druh vykonávaných opatrení centra	6
1.e) Forma vykonávania opatrení podľa § 45 ods. 4 zákona.....	6
1.f) Opis cieľovej skupiny centra	8
1.g) Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre	10
1.h) Celkový počet miest v centre – opatrenia pobytovou formou	11
1.i) Opis vnútorných a vonkajších priestorov centra - opatrenia pobytovou formou.....	12
1.j) Počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest, vzdelanie	16
1.k) Opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra	19
1.l) Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami.....	20
1.m) Plánovanie a poskytovanie odbornej pomoci tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu.....	22
1.n) Plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách .	23
1.o) Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti.....	24
1.p) Uvedenie rozsahu hodín - vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou	28
1.q) Tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou.	29
1.r) Podmienky pre záujmovú, športovú, kultúrnu a rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery	32
1.s) Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre	33
1.t) Zabezpečovanie školskej dochádzky a prípravy na povolanie	34
1.u) Práva dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre....	35
1.v) Povinnosti dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre	37
1.w) Výchovné prostriedky, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností.....	39
1.x) Spôsob poskytovania vreckového	40
1.y) Opis postupu v rizikových situáciách	42

Úvod

Uvedený materiál bol vypracovaný pre realizáciu zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z.z.“).

Špecifickým cieľom tohto materiálu je výkon odborných činností a programov zameraných na prácu s cieľovou skupinou v jej prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, ako aj na rozvoj a profesionalizáciu sociálnej práce a výkonu psychologických činností. V materiáli sú uvedené náležitosti programu centra pre deti a rodiny v zmysle Vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č.103/2018 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia uvedeného zákona (ďalej len „vyhláška č.103/2018 Z.z.“).

1.a) Kontaktná adresa a ďalšie kontaktné údaje centra

Názov	Centrum pre deti a rodiny Remetské Hámre
Sídlo	Remetské Hámre 31, 072 41
Kraj	Košický
IČO	17071054
DIČ	2020956388
Štatutárny zástupca	riaditeľ/ka centra
Webová stránka	www.centrumhamre.sk

	Telefón	E-mail
Všeobecný kontakt	+421 56 6595390	centrumhamre@centrumhamre.sk
24-hodinová pohotovostná služba (umiestňovanie)	+421 905 544 458	
Riaditeľ	+421 905 974 990 +421 56 6982360	riaditel.remetskehamre@ded.gov.sk
Vedúci úseku ekonomicko- prevádzkového	+421 905 997 109	centrumhamre@centrumhamre.sk
Ekonomickí zamestnanci	+421 56 6982361	centrumhamre@centrumhamre.sk
Správca, hospodár	+421 917 470389	
Vedúca úseku starostlivosti	+421 905 545982	
Koordinátor CPPR /soc.pracovník	+421 907 287 237	socialne.remetskehamre@ded.gov.sk
Sociálni pracovníci	+421 56 6595390	socialne.remetskehamre@ded.gov.sk
Sociálni pracovníci – koordinátori SRK	+421 56 6595390 +421 908 183 147 +421 907 779 023	socialne.remetskehamre@ded.gov.sk
Psychológovia	+421 56 6595390 +421 918 249140	
Špeciálny pedagóg	+421 56 6595390	

1.b) Miesta vykonávania opatrení – pobytová forma

Typ miesta	Označenie	Adresa	Kapacita miest	Telefón
Kmeňová budova	KB - administratíva	Remetské Hámre 31, 072 41	1	+421 56 6595390
	+CPPR			
	+priestor pre 1 MD			
Rodinné domy	RD/ SUS – SS	Remetské Hámre 133, 072 41	10	+421 56 6595360
	RD/ SUS - ŠSS administratíva	Remetské Hámre 322, 072 41	8	+421 918 249 139 +421 918 249 140
	RD/ SUS -ŠSS	Remetské Hámre 321, 072 41	8	+421 56 6884034
	RD/ SUS -ŠSS	Sobrance, Ul.Švermova 33, 073 01	8	+421 56 6523247
	RD/ SUS -SS	Sobrance, Ul. Štúrova 37, 073 01	10	+421 905 808 760
	RD/ SUS -ŠSS	Koromľa 28, 072 62	8	+421 56 6593265
Sieť profesionál. náhradných	PNR -v počte13 (z toho 1 úväzok	Vykonávanie opatrení - v mieste trvalého bydliska PNR	24	

rodín	PNR pilot)	v okresoch – Sobrance Michalovce		
Samostatná skupina pre mladých dospelých	pri RD/SUS-ŠSS	Koromľa 28, 072 62	4	

Vykonávania opatrení – ambulantnou formou

Ambulantné pracovisko – mimo centra (ambulantná a terénna práca)	Ambulancia	Sobrance, Kúpeľska 66 073 01	1 –soc. prac. 1 –psychológ	+421 918 541 049
---	-------------------	---	---------------------------------------	-------------------------

1.c) Účel centra podľa § 45 ods. 1 zákona

Centrum pre deti a rodiny (ďalej len centrum“) podľa § 45 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z.z. je zariadenie zriadené na účel vykonávania opatrení:

- **pobytovou formou pre dieťa na základe rozhodnutia súdu**

a) opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“),

- **ambulantnou formou alebo terénnou formou**

b) výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená takáto povinnosť (ďalej len „ambulantné výchovné opatrenie“),

c) opatrení na predchádzanie vzniku, prehĺbovania a opakovania

1. krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí,
2. porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch.

1.d) Druh vykonávaných opatrení centra

Centrum vykonáva opatrenia

- pobytové opatrenia na základe rozhodnutia súdu
- pobytové opatrenia na základe dohody
 - s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa /„dobrovoľný pobyt pre dieťa“/
 - plnoletou fyzickou osobou, ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa,
- ambulantnou alebo terénnou formou
- iné opatrenia – na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa (podľa §45, ods.1, písm. c)

1.e) Forma vykonávania opatrení podľa § 45 ods. 4 zákona

Centrum vykonáva opatrenia podľa účelu, na ktorý bolo zriadené,

- a) pobytovou formou
- b) ambulantnou formou,
- c) terénnou formou,

Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre:

a) dieťa na základe:

- **dohody** s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa /„dobrovoľný pobyt pre dieťa“/
- požiadania dieťaťa
- **rozhodnutia súdu o /„pobytové opatrenie súdu“/:**
 - nariadení ústavnej starostlivosti,
 - nariadení neodkladného opatrenia,
 - uložení výchovného opatrenia,

b) plnoletú fyzickú osobu:

ktorou je mladý dospelý, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa,

Pobytové opatrenia súdu sa v centre vykonávajú v:

- **profesionálnej náhradnej rodine**, ktorá poskytuje starostlivosť ustanovenému počtu detí a mladých dospelých v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je profesionálny náhradný rodič vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom,
- **samostatne usporiadaných skupinách** zriadených v rodinných domoch, so samostatným stravovaním, hospodárením a vyčleneným rozpočtom, s ustanoveným počtom detí a mladých dospelých,
 - **špecializovaných samostatných skupinách pre deti s postihnutím - s opatrovateľskou starostlivosťou**, - prijímame deti ŤZP, s kombináciou postihnutia /telesné, mentálne, zmyslové/ imobilné, variant C.

- **špecializovanej samostatnej skupine pre deti s duševnou poruchou** – na základe lekárskeho posudku - variant C, deti mobilné - bez závažných porúch správania.

Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre dieťa na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Centrum prijíma dieťa na dobrovoľný pobyt, ak to umožňuje kapacita centra a ak je to vhodné a účelné, zaradí dieťa do samostatne usporiadanej skupiny.

Centrum vykonáva opatrenia ambulatnou alebo terénnou formou pre:

a) dieťa

- na základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- na základe rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) o uložení ambulatného výchovného opatrenia, a ak je to účelom ambulatného výchovného opatrenia, tak aj pre rodiča dieťaťa alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- na požiadanie dieťaťa,

b) plnoletú fyzickú osobu podľa § 44a - poskytovanie sociálneho poradenstva alebo iného odborného poradenstva náhradným rodičom

c) rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,

d) mladého dospelého po ukončení náhradnej starostlivosti.

Podľa zamerania centra - centrum vykonáva opatrenia ambulatnou alebo terénnou formou:

- **§ 73 ods. 6 písm. a)** vykonávanie opatrení na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa, ak opatreniami vykonávanými vo vlastnej pôsobnosti (orgánom SPODaSK) nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa
- vykonávanie opatrení odbornou metódou - Stretnutie rodinného kruhu (SRK) na základe odporúčania príslušného orgánu SPODaSK – zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie rodičov, ďalších príbuzných a iných osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny
- **§ 73 ods. 6 písm. b)** vykonávanie opatrení podľa § 11 ods. 2 a 3 na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa:
 - opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových/rozchodových situáciách - §11 ods. 2
 - odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii - § 11 ods. 3) písm. b) bod 1

- odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa - § 11 ods. 3 písm. b) bod 2
 - odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch - § 11 ods. 3 písm. a), písm. b) bod 3
 - odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností - § 11 ods. 3 písm. b) bod 4
 - odborné metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny - §11 ods.3 písm. b) bod 5
 - poradensko-psychologická pomoc rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách - § 11 ods. 3 písm. d)
 - vykonávanie opatrení odbornou metódou - Stretnutie rodinného kruhu (SRK) na základe odporúčania príslušného orgánu SPODaSK - §11 ods.3 písm. b) bod 5
- **§ 73 ods 6 písm c)** vykonávanie ambulantných výchovných opatrení
 - uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosti podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantej starostlivosti - § 12 ods. 1 písm. b)
 - uloženie dieťaťu, rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosti zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe - § 12 ods. 1 písm. d)
 - uloženie maloletému dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu - § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine
 - vykonávanie povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovné opatrenie - § 37 ods. 4 zákona o rodine
 - **§73 ods 6 písm. d)** vykonávanie opatrení podľa § 44a ods. 1 - poskytovanie sociálneho alebo iného odborného poradenstva náhradným rodičom
 - **§73 ods 6 písm. e)** poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti .

1.f) Opis cieľovej skupiny centra

Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre:

- **dieťa na základe:**
 - dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
 - požiadania dieťaťa,
 - rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia, o uložení výchovného opatrenia.

Vek: od 0 do 18 rokov, prioritne v pôsobnosti okresu Sobrance.

- **plnoletú fyzickú osoba ktorou je:**
 - mladý dospelý po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa - na základe dohody.

Vek: od 18 do 25 rokov, najviac predĺženie o 24 mesiacov, ak sa sústavne pripravuje na povolanie,

Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre vyšpecifikované skupiny:

1. Samostatne usporiadaná skupina

– pre deti vo veku od 0 – 18 rokov, na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o neodkladnom opatrení, o uložení výchovného opatrenia, alebo na základe dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne o dieťa stará.

Najčastejším dôvodom umiestnenia takýchto detí je, ak rodičia nedokážu zabezpečiť ich starostlivosť z rôznych sociálnych príčin, pričom sprievodnými javmi je najmä rozpad rodiny, nevládnutie výchovných problémov dieťaťa bez vážnejších sprievodných porúch správania, celkové zanedbávanie, deti rodičov vo výkone trestu, alebo vážne zdravotné problémy rodičov, pre ktoré nedokážu zabezpečiť starostlivosť dieťaťa.

– plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti, ktorí v súlade s plánom osamostatnenia sa a na základe dohody s riaditeľom CDR, prechádzajú do samostatnej skupiny pre mladých dospelých. Ide o MD vo veku od 18 do 25, najviac predĺženie o 24 mesiacov, ak sa sústavne pripravuje na povolanie.

Mladý dospelý ŤZP, ktorý nie je schopný osamostatnenia sa, naďalej zostáva v špecializovanej samostatnej skupine, do premiestnenia do DSS alebo iného typu zariadenia.

1. Špecializovaná samostatná skupina pre deti s duševnými poruchami

– ide o deti s mentálnou retardáciou ťažkého stupňa, s pridruženými inými psychiatrickými diagnózami, so zameraním na Dg. PAS – poruchy autistického spektra (detský autizmus).

Ide o deti ktoré sú mobilné, so vzdelávacím variantom C.

Tieto deti majú spravidla pridružené poruchy správania vyplývajúce z ich diagnózy, obmedzená schopnosť socializácie, bez závažných porúch správania. Deti nie sú schopné úplného osamostatnenia sa v dospelosti. Jedná sa o deti s perspektívou následnej starostlivosti v systéme sociálnych služieb.

2. Špecializovaná samostatná skupina pre deti s postihnutím - s opatrovateľskou starostlivosťou

– ide o deti ŤZP, s kombináciou postihnutia / telesné, mentálne, zmyslové /. V tejto skupine **umiestňujeme deti imobilné, so vzdelávacím variantom C.**

3. Špecializovaná samostatná skupina pre deti s postihnutím - s opatrovateľskou starostlivosťou – so zameraním na Dg. Downov syndróm

V tejto skupine postupne **umiestňujeme deti mobilné, so vzdelávacím variantom C.**

Tieto deti tiež majú spravidla pridružené poruchy správania vyplývajúce z obmedzenej schopnosti socializácie. Nie sú schopné úplného osamostatnenia sa v dospelosti. Jedná sa o deti s perspektívou následnej starostlivosti v systéme sociálnych služieb.

Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou pre dieťa na základe dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa /“dobrovoľný pobyt pre dieťa“/ po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Centrum prijíma dieťa na dobrovoľný pobyt, ak to umožňuje kapacita centra a zaradi dieťa do samostatne usporiadanej skupiny, ak je to pre toto dieťa a pre deti, ktorým je poskytovaná starostlivosť v samostatne usporiadanej skupiny vhodné a účelné.

Občianstvo - centrum vykonáva opatrenia podľa tohto programu pre občanov SR.

Región: - prioritne v pôsobnosti okresu Sobrance

Centrum vykonáva opatrenia ambulantnou alebo terénnou formou pre:

- **dieťa**
 - na základe písomnej dohody s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
 - na základe rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) o uložení ambulantného výchovného opatrenia, a ak je to účelom ambulantného výchovného opatrenia, tak aj pre rodiča dieťaťa alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,
 - na požiadanie dieťaťa,

- **pľnoletú fyzickú osobu podľa § 44a** - poskytovanie sociálneho poradenstva alebo iného odborného poradenstva náhradným rodičom
- **rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,**
- **mladého dospelého po ukončení náhradnej starostlivosti.**

Opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou sa v centre vykonávajú po predchádzajúcom písomnom odporúčaní orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Centrum vykonáva opatrenia ambulantnou alebo terénnou formou prioritne v pôsobnosti okresu Sobrance.

1.g) Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre

Centrum je zariadenie zriadené na účel vykonávania opatrení na základe rozhodnutia súdu - **/pobytové opatrenie súdu/** v zmysle § 45 ods. 1 písm. a), v rámci ktorého sa vykonávajú opatrenia aj v:

- **špecializovanej samostatnej skupine /SUS -ŠSS/ pre deti so zdravotným postihnutím s opatrovateľskou starostlivosťou** - nie s ošetrovateľskou starostlivosťou, na základe lekárskeho posudku podľa osobitného predpisu.
 - Kontraindikácia /neposkytuje sa/ – ak zdravotný stav dieťaťa vyžaduje ošetrovateľskú starostlivosť, alebo dispensarizáciu /pravidelne lekársky sledované/ v špecializovaných zdravotníckych zariadeniach, vzdialených od centra viac ako 50 km.

- špecializovanej samostatnej skupine /SUS -ŠSS/ pre deti s duševnou poruchou – na základe lekárskeho posudku podľa osobitného predpisu.

Centrum nevykonáva opatrenia pre deti:

- so závažnými poruchami správania,
- s poruchami správania v dôsledku rôznych typov závislosti,
- týrané alebo sexuálne zneužívané dieťa,
- alebo dôvody v súvislosti s trestnou činnosťou.

Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v centre pre dieťa na základe dohody /pobytovou, ambulantnou, terénnou formou/:

- Ak rodič dieťaťa alebo osoba, ktorá sa osobne o dieťa stará, sa nedohodnú na základe písomnej dohody s centrom, na podmienkach vykonávania opatrení ambulantnou, alebo terénnou formou, alebo na dobrovoľný pobyt dieťaťa,
- dieťa, mladý dospelý, rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa je pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových (psychotropných) látok, drogová závislosť,
- akútne infekčné ochorenia klienta,
- dekompenzácia psychického stavu /akútny stav u psychiatrického klienta/,
- agresivita a iné, čo by ovplyvňovalo spoluprácu v rámci plánovaných aktivít.
- Centrum so súhlasom orgánu sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately skončí vykonávanie opatrení, ak rodič dieťaťa, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, dieťa alebo plnoletá fyzická osoba nespolupracuje s centrom.

1.h) Celkový počet miest v centre – opatrenia pobytovou formou

Miesta vykonávania opatrení pobytovou formou		Schválená kapacita – počet miest	
		Od 01.11.2021	
		počet	kapacita
Profesionálne náhradné rodiny		13	24
Samostatne usporiadané skupiny	SUS - SS	2 x RD	2 x 10 = 20
	SUS - ŠSS	4 x RD	4 x 8 = 32

Ďalšie priestory:

Samostatne usporiadaná skupina – samostatná skupina pre mladých dospelých	5	5
---	---	---

1.i) Opis vnútorných a vonkajších priestorov centra - opatrenia pobytovou formou

Rodinný dom - Samostatne usporiadaná skupina č.1, kapacita miest -10

Rodinný dom sa nachádza v obci Remetské Hámre č. 133, s prístupom po miestnej komunikácii. Pri dome sa nachádza parkovisko, ohraničený priestor pre komunálny odpad, altánok, ktorý slúži na posekanie vo voľných chvíľach, v letných mesiacoch aj pre návštevy detí na zachovanie súkromia. Rodinný dom je obklopený záhradou s množstvom zelene a ovocnými stromami, veľkým dvorom s detským ihriskom, preliezačkami a hojdačkami pre šport a zábavu detí.

Opis vnútorných priestorov

Rodinný dom je dvojpodlažný, podpivničený.

Suterén tvorí chodba - šatník, práčovňa s automatickou práčkou a vaňou, sklady, kotolňa s ohrievačom vody, schodisko a letná spoločenská izba (17,75 m²). Táto miestnosť slúži aj pre návštevy detí na zachovanie súkromia v zimných mesiacoch a v prípade nepriaznivého počasia. Sklad čistiacich prostriedkov je uzamykateľný a neprístupný deťom.

Prvé nadzemné podlažie tvorí chodba, izba vychovávateľov, spoločenská izba pre deti (22,16 m²) vybavená obývacou stenou, stolom, stoličkami, sedacou súpravou, televízorom a kuchyňa. Na osobnú hygienu slúži kúpeľňa a WC pre deti a WC s tečúcou teplou a studenou vodou so sprchou pre zamestnancov.

Druhé nadzemné podlažie tvoria 4 izby – spálne pre deti (66,46 m²). Spálne detí sú vybavené váľandami a to: 1. izba – 3, 2. izba – 4, 3. izba – 2 4. izba - 1, skriňami, písacími stolíkmi, stolom a stoličkami, poličkami. Každé dieťa má svoju posteľ, skriňu, písací stolík a stoličku. Steny izieb sú ošetrené maľbou, podlahy sú z PVC. Pre zútulnenie izieb na váľandách sú poťahy, na oknách záclony a na podlahe koberec.

V kúpeľni je sprchovací kút so zaťahovacími dverami z neprehľadného plexiskla pre zachovanie súkromia, obklad stien a podlaha sú keramické. WC je samostatné, podlaha a obklady stien sú keramické.

Hygienické priestory a WC sú samostatné pre chlapcov a pre dievčatá, sú uzamykateľné.

Rodinný dom – Špecializovaná samostatná skupina s postihnutím č. 2, kapacita miest - 8

Rodinný dom – novostavba, bol postavený v obci Remetské Hámre č. 322 s prístupom k miestnej komunikácii, s rodinným domom – samostatne usporiadanou skupinou č. 1 má spoločný dvor a priestranstvo.

Opis vnútorných priestorov

Rodinný dom je jednopodlažný s 2 samostatnými vchodmi.

Prvý vchod slúži pre deti a zamestnancov 2. Samostatne usporiadanej skupiny a druhý vchod je pre administratívnych pracovníkov a návštevy pre deti.

Prízemie tvorí: **1. vchod** so zavesením, predsieň - šatník, WC, sklad – komora, chodba, kotolňa s kotlom na plyn, plynový ohrievač vody, kuchyňa, jedáleň (10,04 m²), obývací izba (26,51 m²), izba vychovávateľov, kúpeľňa, sklad, 4 izby detí – spálne (48,02 m²) a krytá terasa. Sklad čistiacich prostriedkov je uzamykateľný a neprístupný deťom.

Spoločenská izba pre deti a jedáleň sú vybavené: obývacou stenou, stolom, stoličkami, sedacou súpravou. Na osobnú hygienu slúži kúpeľňa a WC pre deti a WC s tečúcou teplou a studenou vodou so sprchou pre zamestnancov.

Spálne deti sú vybavené váľandami a to : 1. izba -3, 2. izba – 3, 3. izba – 2, 4. izba - 2, skriňami, písacími stolíkmi, stolom a stoličkami, poličkami. Každé dieťa má svoju posteľ, skriňu, písací stolík a stoličku. Steny izieb sú ošetrené maľbou, podlahy sú z PVC. Pre zútulnenie izieb na váľandách sú poťahy, na oknách záclony a na podlahe koberec.

Izba vychovateľov je vybavená skriňou, písacím stolíkom a stoličkou.

Krytá terasa (23,11 m²) slúži na oddych pri rôznych hrách, spoločné posedenie. Je vybavená stolom a stoličkami.

V kúpeľni je sprchovací kút so zaťahovacími dverami z neprehľadného plexiskla pre zachovanie súkromia, obklad stien a podlaha sú keramické. WC je samostatné, podlaha a obklady stien sú keramické.

Hygienické priestory a WC sú samostatné pre chlapcov a pre dievčatá, sú uzamykateľné.

2. vchod slúži pre administratívnych pracovníkov, návštevy pre deti.

Pozostáva z týchto miestností: zátverie, chodba, kuchynka, miestnosť pre návštevy deti, na zachovanie súkromia, WC - 2 /pre návštevu a pre zamestnancov/, kúpeľňa, kancelárie - 4.

Krytá terasa je spoločná pre obidva priestory rodinného domu.

Rodinný dom – Špecializovaná samostatná skupina s postihnutím č. 3, kapacita miest - 8

Rodinný dom, ktorý sa vytvoril rekonštrukciou z hlavnej budovy CDR v obci Remetské Hámre č. 323, s prístupom po miestnej komunikácii. Pri dome sa nachádza trávnatý priestranný dvor s množstvom zelene, altánok z dreva a betónová plocha na oddych a relax deti na vozíčku.

Opis vnútorných priestorov

Rodinný dom je jednopodlažný s plošinou a výtahom pre imobilných.

Suterén tvorí schodisko so schodolezom, chodby, miestnosť archívu – 2x, sklady, spoločenská miestnosť pre návštevy deti na zachovanie súkromia.

Prízemie tvorí vstup s chodbou, 3 izby deti - spálne (125,6 m²), vybavené polohovateľnými elektricky ovládateľnými posteľami a to : 1. izba – 3, 2. izba -2, 3. izba - 3, skriňami, stolíkmi na prebaľovanie deti, stolom so stoličkami. Každé dieťa má svoju posteľ, skriňu a stoličku. Steny izieb sú ošetrené maľbou, podlahy sú z PVC. Pre zútulnenie izieb na váľandách sú poťahy, na oknách záclony a na podlahe koberec.

Izba vychovateľov je vybavená skriňou, písacím stolíkom a stoličkou, pohovkou, skrinkou na lieky.

V rodinnom dome sa nachádza izba pre prácu s deťmi, kuchyňa s komorou, kúpeľňa s WC pre imobilných, sprcha a vaňa majú závesy na zachovanie súkromia - podlaha a steny sú obložené keramickým obkladom, sklady – sklad na použité plienky. Sklad na čistiace prostriedky je uzamykateľný, mimo dosahu deti.

Rodinný dom má relaxačnú miestnosť, ktorú, využívajú zamestnanci centra pri práci s deťmi.

Rodinný dom –Špecializovaná samostatná skupina s postihnutím č. 4, kapacita miest - 8

Rodinný dom sa nachádza v Sobranciach, ul. Švermova č. 33 s prístupom po miestnej komunikácii. Pri dome sa nachádza priestranný dvor, detské mini ihrisko s preliezačkami a hojdačkami, skleník , kde pestujú zeleninu pre potreby skupiny na spestrenie stravy, altánok, ktorý slúži na posedenie vo voľných chvíľach, v letných mesiacoch aj pre návštevy deti na zachovanie súkromia. Tento rodinný dom je obklopený záhradou s množstvom zelene a ovocnými stromami.

Opis vnútorných priestorov

Rodinný dom je dvojpodlažný s výtťahom pre imobilných.

Prízemie tvorí závetrie a rampa, vstupná hala, jedáleň, kuchyňa, izba vychovávateľov vybavená skriňami, písacím stolíkom, stoličkami a váľandou, kúpeľňa s WC pre zamestnancov, WC pre imobilných, pracovňa s automatickou práčkou a sušičkou, sklady, kotolňa s ohrievačom vody, schodisko a výtťah pre imobilných, tvorivá dielňa pre deti a sklad náradia- 2x s prístupom z vonkajšieho areálu.

Sklad čistiacich prostriedkov je uzamykateľný a neprístupný deťom.

Podlažie tvorí chodba so schodiskom, obývací hala, ktorá slúži ako návštevná miestnosť pre návštevy deti, na zachovanie súkromia počas zimných mesiacov a nepriaznivého počasia.

3 izby detí – spálne (66,5 m²) vybavené váľandami a to: 1. izba – 2, 2. izba – 2, 3. izba - 4, skriňami, písacími stolíkmi, stolom a stoličkami, poličkami. Každé dieťa má svoju posteľ, skriňu, písací stolík a stoličku. Steny izieb sú ošetrované maľbou, podlahy sú z PVC. Pre zútulnenie izieb na váľandách sú poťahy, na oknách záclony a na podlahe koberec. WC pre imobilných – 2x, pre dievčatá a pre chlapcov. Podlaha a obklady stien sú keramické. Kúpeľňa – 2x, taktiež pre dievčatá a pre chlapcov na zachovanie súkromia, podlaha a obklady stien sú keramické.

Na podlaží sa nachádza aj loggia.

Rodinný dom –Samostatne usporiadaná skupina č. 5, kapacita miest - 10

Rodinný dom je situovaný v Sobranciach, ul. Štúrova č. 37 s prístupom po miestnej komunikácii. K domu patria 2 samostatné prízemné budovy: - dom športu a relaxu, ktorý pozostáva z 1 miestnosti a tvorivej dielne, ktorá pozostáva z 1 miestnosti a skladu. Obidve budovy majú samostatné vstupy.

Rodinný dom je vybavený dvorom, skleníkom, kde pestujú zeleninu, učia tým deti pracovným návykom a zručnostiam, záhradou a priestorom pre šport s vlastným mini ihriskom . V záhrade domu je množstvo ovocných stromov. Pri skleníku je drevený stôl a stoličky na oddych po práci.

Opis vnútorných priestorov

Rodinný dom je dvojpodlažný, podpivničený,

Suterén tvorí chodba - šatník, pracovňa s automatickou práčkou a vaňou, sklady, kotolňa s ohrievačom vody, schodisko. Sklad čistiacich prostriedkov je uzamykateľný a neprístupný deťom.

Prvé nadzemné podlažie tvorí vstupná chodba, kuchyňa, spoločenská izba pre deti (28,03 m²) vybavená obývacou stenou, stolom, stoličkami, sedacou súpravou, WC, sprcha a terasa. Spoločenská izba slúži aj ako návštevná miestnosť pre návštevy deti, na zachovanie súkromia.

Medzi podlažie tvorí chodba so schodiskom, izba vychovávateľa vybavená skriňou,

písacím stolíkom a stoličkou, izba deti - spálňa (18,53 m²) vybavená posteľami- 2, skriňami, písacím stolíkom, stoličkami

Druhé nadzemné podlažie tvoria 3 izby – spálne pre deti (40,57 m²), chodba so schodiskom, kúpeľňa, sklad, loggia. Spálne deti sú vybavené váľandami a to: 1. izba – 3, 2. izba – 3, 3. izba - 2, skriňami, písacími stolíkmi, stolom a stoličkami, poličkami. Každé dieťa má svoju posteľ, skriňu, písací stolík a stoličku. Steny izieb sú ošetrené maľbou, podlahy sú z PVC. Pre zútulnenie izieb na váľandách sú poťahy, na oknách záclony a na podlahe koberec.

V kúpeľni je sprchovací kút so zaťahovacími dverami z neprehľadného plexiskla pre zachovanie súkromia, keramický obklad stien aj podlaha je keramická. WC je samostatné, podlaha a obklady stien sú keramické. Hygienické priestory a WC sú samostatné pre chlapcov a pre dievčatá, sú uzamykateľné.

Rodinný dom – Špecializovaná samostatná skupina s duševnou poruchou č. 6, **kapacita miest - 8**

Rodinný dom sa nachádza v Koromli č. 28 s prístupom po miestnej komunikácii. Pri dome sa nachádza priestranný dvor, byt pre 2 matky s deťmi – vytvorené v samostatnej budove, garáž, tvorivá dielňa pre deti, altánok, ktorý slúži na posedenie vo voľných chvíľach, v letných mesiacoch aj pre návštevy deti na zachovanie súkromia. Tento rodinný dom je obklopený záhradou s množstvom zelene a ovocnými stromami.

Opis vnútorných priestorov - rodinný dom je dvojpodlažný.

Prízemie tvorí závetrie – vonkajšie schodisko, chodba, schodisko, kuchyňa - jedáleň, izba vychovávateľov vybavená skriňami, písacím stolíkom, stoličkami a váľandou, obývacia izba, ktorá slúži ako návštevná miestnosť pre návštevy deti, WC, kúpeľňa s WC pre zamestnancov, práčovňa, sušiareň a kotolňa, sklad. Sklad čistiacich prostriedkov je uzamykateľný a neprístupný deťom.

Podlažie tvorí schodisko, chodba, 3 izby deti – spálne (60,9 m²) vybavené váľandami a to: 1. izba – 3, 2. izba – 2, 3. izba - 3, skriňami, písacími stolíkmi, stolom a stoličkami, poličkami. Každé dieťa má svoju posteľ, skriňu, písací stolík a stoličku. Steny izieb sú ošetrené maľbou, podlahy sú z PVC. Pre zútulnenie izieb na váľandách sú poťahy, na oknách záclony a na podlahe koberec. Kúpeľňa s WC – 2x, pre dievčatá a pre chlapcov zvlášť na zachovanie súkromia, podlaha a obklady stien sú keramické.

Rodinný dom – Samostatná skupina pre mladých dospelých tvorí chodba - šatník, kuchyňa – izba 2x (31,0 m²), spálňa – 2x (18,6 m²) je vybavená 2 váľandami, skriňou, stolom a stoličkami, kúpeľňa s WC – 2x, podlaha a steny kúpeľne majú keramický obklad, kotolňa, sklad. Kúpeľne a sklady sú uzamykateľné.

Súčasťou centra je administratívna budova s **Centrom podpory profesionálnych rodičov/CPPR/ a priestor pre mladého dospelého.**

CPPR tvorí: kancelária-4, miestnosť pre prácu s profesionálnymi náhradnými rodičmi, kuchynka, WC pre imobilných, zariadenie osobnej hygieny.

Byt mladého dospelého tvorí : vstupná predsieň, ekonomat, kuchyňa, izba- spálňa, kde sa nachádza posteľ, obývacia stena, stôl a stolička, hygienické zariadenie – WC, sprcha, umývadlo.

1.j) Počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest, vzdelanie

Počet úväzkov: 76

Pracovná pozícia	Počet úväzkov	Vzdelanie
------------------	---------------	-----------

Riaditeľ/ka centra	1	VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
--------------------	---	-----------------------------------

Odborný tím centra

Vedúca úseku starostlivosti o deti	1	1 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
Sociálny pracovník /z toho 1 NP DEI/ III	4	4 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
Sociálny pracovník-koordinátor SRK	2	2 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
Psychológ	2	2 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
Špeciálny pedagóg	1	1 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore

Odborný tím Centra podpory profesionálnych rodičov

Koordinátor –sociálny pracovník	1	1 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
Sociálny pracovník	1	1 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
Psychológ	1	1 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore

Profesionálny náhradný rodič	13	8 - ÚSO 1 - VŠ I. stupňa 4 - VŠ II. stupňa
------------------------------	----	--

Úsek starostlivosti o deti – samostatne usporiadané skupiny

1. samostatne usporiadaná skupina	6 zamestnancov
-----------------------------------	----------------

vychovávateľ	3	3 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
pomocný vychovávateľ	2	2 - SŠ vzdelanie
pomocný vychovávateľ s EA	1	1 - VŠ I. stupňa v príslušnom odbore

2. špecializovaná samostatná skupina		7 zamestnancov
---	--	-----------------------

vychovávateľ	3	3 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
pomocný vychovávateľ	3	2 - SŠ vzdelanie
pomocný vychovávateľ s EA	1	1 - SŠ vzdelanie

3. špecializovaná samostatná skupina		7 zamestnancov
---	--	-----------------------

vychovávateľ	2	2 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
pomocný vychovávateľ	4	1 – VŠ I. stupňa 3 – SŠ vzdelanie
pomocný vychovávateľ s EA	1	1 – SŠ vzdelanie

4. špecializovaná samostatná skupina		7 zamestnancov
---	--	-----------------------

vychovávateľ	3	3 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
pomocný vychovávateľ	3	3 –SŠ vzdelanie
pomocný vychovávateľ s EA	1	1 – SŠ vzdelanie

5. samostatne usporiadaná skupina		6 zamestnancov
--	--	-----------------------

vychovávateľ	3	1 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore 2 - VŠ I. stupňa v príslušnom odbore
pomocný vychovávateľ	2	2 - SŠ vzdelanie
pomocný vychovávateľ s EA	1	1 – VŠ I. stupňa

6. špecializovaná samostatná skupina		7 zamestnancov
---	--	-----------------------

vychovávateľ	3	2 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore 1 – VŠ I. stupňa v príslušnom odbore
pomocný vychovávateľ	3	1 – VŠ I. stupňa 2 –SŠ vzdelanie
pomocný vychovávateľ s EA	1	1 – VŠ I. stupňa

Ekonomicko – prevádzkový úsek	7 zamestnancov
--------------------------------------	-----------------------

vedúci úseku - ekonóm	1	1 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
finančný účtovník	1	1 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
mzdový účtovník	1	1 - VŠ II. stupňa
správca, hospodár	1	1 - SŠ vzdelanie
údržbár, kurič, vodič	3	2 - SŠ vzdelanie 1 - ÚS bez maturity

Ambulantná a terénna forma	2 zamestnanci
-----------------------------------	----------------------

Sociálny pracovník	1	1 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore
Psychológ	1	1 - VŠ II. stupňa v príslušnom odbore

Zamestnanci priameho kontaktu

V samostatne usporiadaných skupinách výchovnú činnosť zabezpečujú 3 vychovávateľa, 2 pomocní vychovávateľa a 1 pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou.

V 2 špecializovaných samostatných skupinách výchovnú činnosť zabezpečujú 3 vychovávateľa, 3 pomocní vychovávateľa a 1 pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou, v 1 špecializovanej samostatnej skupine výchovnú činnosť zabezpečujú 2 vychovávateľa, 4 pomocní vychovávateľa a 1 pomocný vychovávateľ s ekonomickou agendou.

Sieť profesionálnych náhradných rodín

tvoria profesionálni náhradní rodičia, ktorí poskytujú starostlivosť ustanovenému počtu detí v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je profesionálny náhradný rodič vlastníkom, spoluvlastníkom alebo nájomcom, v mieste svojho trvalého bydliska.

Odborný tím centra

Odborný tím tvoria: vedúca úseku starostlivosti o deti, sociálni pracovníci, psychológovia a špeciálny pedagóg. Podľa potreby sú na zasadnutie odborného tímu prizývaní aj ďalší kompetentní zamestnanci.

Odborný tím centra podpory profesionálnych náhradných rodičov (CPPR)

Členovia odborného tímu CPPR: sociálny pracovník/koordinátor CPPR, psychológ a sociálny pracovník. V prípade potreby sú prizývaní aj ďalší členovia odborného tímu centra, prípadne ďalší kompetentní zamestnanci.

Personálne zabezpečenie pri vykonávaní opatrení ambulantnou a terénnou formou

Vykonávanie opatrení ambulantnou a terénnou formou zabezpečujú: – 1 sociálny pracovník a 1 psychológ.

Odborné služby externých subjektov

Centrum zabezpečuje podľa potreby odborné služby aj externou formou.

Názov subjektu	Odborné služby
Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP)	<ul style="list-style-type: none">odborná psychologická a špeciálno-pedagogická diagnostika, vyšetrenie školskej zrelosti, preventívna starostlivosť, poradenstvo
Centrum špeciálnopedagogického poradenstva (CŠPP)	<ul style="list-style-type: none">odborná psychologická diagnostika, špeciálno-pedagogická diagnostika, diagnostika porúch učenia,
Ambulancia klinickej psychológie	<ul style="list-style-type: none">odborná diagnostika, psychoterapia
Logopedická ambulancia	<ul style="list-style-type: none">logopedické vedenie
Liečebno-výchovné sanatórium (LVS)	<ul style="list-style-type: none">psychologickú a psychoterapeutickú starostlivosť, výchovu a vzdelávanie MP deťom s vývinovou poruchou učenia, s poruchami aktivity a pozornosti, u ktorých ambulancia starostlivosť nevedla k náprave.

1.k) Opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra

Program centra je verejne prístupný na webovom sídle centra – www.centrumhamre.sk. Deti, rodičia a iné fyzické osoby sú s programom centra oboznámení v čase pred umiestnením dieťaťa do centra, v spolupráci centra a orgánu SPODaSK a následne aj v adaptačnej fáze po umiestnení dieťaťa. Pri ambulantnej alebo terénnej forme sú klienti oboznámení s programom centra v čase pred začatím spolupráce (pred podpísaním dohody) a následne aj počas spolupráce.

Spôsob oboznámenia s obsahom programu centra je ústnou formou, a to pri osobných návštevách centra, na prípadových konferenciách, návštevách v rodinne ako aj prostredníctvom jednotlivých inštitúcií – ÚPSVaR, obecné a mestské úrady, komunitné centrá.

S dieťaťom pri jeho prijatí pracujú zamestnanci centra – sociálny pracovník, psychológ, špeciálny pedagóg, vychovávateľ, profesionálny náhradný rodič, ktorí mu poskytujú poradenstvo o spôsobe fungovania centra, a to postupne, vzhľadom na jeho vek a rozumové schopnosti. Celý proces prijatia dieťaťa je prispôbený individuálnym potrebám a prežívaniu dieťaťa. Zamestnanci centra prístupujú k dieťaťu s rešpektovaním jeho životného príbehu, anamnézy.

Zodpovedná osoba – koordinátor odborného tímu centra.

Rodine a iným blízkym osobám detí, je poskytované informačné poradenstvo v ustanovenom rozsahu, podľa § 53, ods.7.

1.1) Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami

V rámci odborných metód sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou centrum vykonáva:

- sociálne poradenstvo pre dieťa a jeho rodinu, sprevádzanie, podpora, terénna sociálna práca,
- **Stretnutie rodinného kruhu (SRK)** – odborná metóda sociálnej práce, ktorej cieľom je zmobilizovať prirodzenú podpornú sieť okolo dieťaťa. Príbuzní a ľudia spätí so životom dieťaťa sami vytvárajú plán riešenia pre dieťa a preberajú za neho zodpovednosť.
Cieľom SRK – je za pomoci nezávislého koordinátora a špecifického postupu pri zachovaní charakteristických princípov tohto modelu vytvoriť podmienky pre obnovenie vnútorných mechanizmov rodinného systému a iniciovať, aktivizovať a využiť jeho vnútorné sily v najlepšom záujme dieťaťa.
Filozofia SRK – vychádza z prirodzených potrieb človeka, a z túžby človeka patriť do rodiny, ktorá mu dáva pocit istoty, pozitívnej identity, životnej perspektívy, kontinuity života a pocit prijatia, stálosti a spolupatričnosti.
- **Prípadové konferencie** – konané do dvoch týždňov od prijatia dieťaťa do centra, za účelom plánovania a vyhodnocovania sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou. Činnosť je realizovaná vždy multidisciplinárnym tímom v spolupráci s dieťaťom a jeho rodinou. Má svoju obsahovú, časovú a procesnú štruktúru – cieľ, plán, realizáciu, monitoring a vyhodnocovanie. Východiská má v sanačnom procese rodiny.

Zoznam ďalších vykonávaných metód a techník

- pozorovanie – dieťaťa, členov rodiny, rodinného prostredia,
- rozhovor - motivačný, diagnostický, informačný,
-s dieťaťom, rodinou dieťaťa, širšou rodinou (širší okruh príbuzných a priateľov),
-komunikácia s príslušným úradom, obcou a ďalšími inštitúciami (lekári, škola, nešťátne subjekty...),
- podpora rodičovských kompetencií a rozvoja rodičovských zručností,
- vhodné využívanie voľnočasových aktivít, prevencia sociálnopatologických javov
- podpora a poradenstvo náhradným rodičom,
- informačné poradenstvo,
- príprava dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť,
- podpora pri začleňovaní dieťaťa do náhradnej rodiny
- príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti.

Forma: individuálna, skupinová/rodinná, komunitná/svojpomoc.

V rámci odbornej psychologickej činnosti centrum vykonáva:

- odbornú psychologickú diagnostiku /vstupná, opakovaná, periodická psychodiagnostika/,
- skrining psychického a emočného stavu klienta počas adaptácie klienta,
- odporúčanie klienta k inému špecialistovi na odbornú diagnostiku – napr. psychiater, klinický psychológ, neurológ, špeciálny a liečebný pedagóg a iní), a to v prípade potreby doplnenia si celkového klinického obrazu pri závažných zdravotných alebo iných ťažkostiach klienta,

- psychologické poradenstvo klientom v záťažových situáciách,
- psychologické poradenstvo deťom, mladým dospelým, rodičom dieťaťa a príbuzných,
- psychologické poradenstvo mladým dospelým v procese osamostatňovania sa, príprava na osamostatnenie sa,
- poradenstvo zamestnancom – vychovávateľom/profesionálnym náhradným rodičom,
- konzultačnú činnosť s členmi odborného tímu,
- príprava klienta do náhradného rodinného prostredia, na rôzne druhy premiestnenia.
- Skupinovú psychologickú prácu: Preventívne programy, sociálno-psychologické výcviky,
- Sprevádzanie klienta k inému odborníkovi, špecialistovi (len v odôvodnenom prípade).

Psychológ realizuje psychologické postupy buď sám, prípadne ich zabezpečí prostredníctvom externého odborníka (napríklad ak odporučí potrebu psychoterapeutických sedení a nie je absolventom psychoterapeutického výcviku).

V rámci špeciálno-pedagogickej činnosti centrum vykonáva:

- odbornú starostlivosť deťom a mladým dospelým so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami /ŠVVP/,
- špeciálno-pedagogickú diagnostiku a rediagnostiku,
- individuálnu, príp. skupinovú prácu s klientom, s vlastnou rodinou klienta (biologickí rodičia, príbuzní), náhradnou rodinou, prácu s odborným tímom a s ostatnými zamestnancami centra, ako i konzultácie s odborníkmi,
- špeciálno-pedagogické poradenstvo, konzultácie a metodickú pomoc pedagogickým zamestnancom, profesionálnym náhradným rodičom a všetkým, ktorí sa v centre podieľajú na výchove a vzdelávaní detí,
- spolupracuje so školami a školskými zariadeniami,
- poskytuje informácie a poradenstvo rodičom v sanačnom procese (zabezpečí spolu s rodičom primerané vzdelávanie, plynulý prechod do školy v mieste bydliska, podľa možnosti zapája rodičov do školských aktivít, poskytuje rodičovi špeciálne poradenstvo v súvislosti s prípravou na vyučovanie),
- individuálne a skupinové intervencie špeciálneho pedagóga v procese osamostatnenia sa mladého dospelého.

Špeciálny pedagóg využíva metódy:

- individuálneho prístupu, samostatnosti, tvorivosti, názornosti, spojenia teórie s praxou, jednotnosti, náročnosti,
- testy zamerané na rôznu oblasť (pravopis, čítanie, písanie, matematické zručnosti, poruchy učenia, dyskalkúlia, dyslexia...),
- používanie prvkov terapie (arteterapia, muzikoterapia, relaxačné techniky).

Odborné metódy práce vykonávané ambulantnou a/alebo terénnou formou:

- **§ 73 ods. 6 písm. a)** vykonávanie opatrení na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa, ak opatreniami vykonávanými vo vlastnej pôsobnosti (orgánom SPODaSK) nebolo možné jednoznačne určiť mieru ohrozenia dieťaťa
- **§ 73 ods. 6 písm. b)** vykonávanie opatrení podľa § 11 ods. 2 a 3 na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa:
 - opatrenia pre dieťa a rodičov v rozvodových/rozchodových situáciách - §11 ods. 2
 - *maximálne 20 hodín priamej práce*
 - odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii - § 11 ods. 3 písm. b) bod 1
 - odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa - § 11 ods. 3 písm. b) bod 2
 - odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností - § 11 ods. 3 písm. b) bod 4
 - *maximálne 40 hodín priamej práce*
 - odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch - § 11 ods. 3 písm. b) bod 3
 - *maximálne 30 hodín priamej práce*
 - odborné metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny - §11 ods.3 písm. b) bod 5
 - poradensko-psychologická pomoc rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách - § 11 ods. 3 písm. d)
 - *maximálne 20 hodín priamej práce*
 - odborné metódy na vykonávanie opatrení podľa § 44a ods. 1 - poskytovanie sociálneho alebo iného odborného poradenstva náhradným rodičom
 - *maximálne 30 hodín priamej práce*
 - poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti (§ 73 ods. 6 písm. e).
 - *maximálne 20 hodín priamej práce*

1.m) Plánovanie a poskytovanie odbornej pomoci tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu

- CDR neposkytuje

1.n) Plánovanie a vyhodnocovanie výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách

- Každá samostatne usporiadaná skupina si plánuje svoju výchovnú činnosť na obdobie jedného mesiaca vopred, vychádzajúc z ročného plánu výchovnej činnosti.
- Plán výchovnej činnosti vypracovávajú vychovávatelia spoločne s deťmi, v spolupráci s pomocnými vychovávateľmi v každej samostatne usporiadanej skupine na skupinovom stretnutí.
- V oblasti výchovnej činnosti všetci vychovávatelia uplatňujú jednotný prístup.
- V prípade potreby spolupracujú aj členovia odborného tímu (psychológ, sociálny pracovník, špeciálny pedagóg).
- V pláne sú zahrnuté spoločné akcie centra, ako aj jednotlivé aktivity a výchovné činnosti skupiny, zamerané podľa ročného obdobia, kalendárnych sviatkov, kultúrno-spoločenských podujatí, narodeninových osláv detí, prázdninovej činnosti a rôznych iných príležitostí.
- Plán výchovnej činnosti vychádza z vekového zloženia detí, so zreteľom na ich aktuálny záujem, potreby, príležitosti a dispozície.
- Konkrétne aktivity zohľadňujú záujem detí, prihliadajúc na uspokojovanie ich individuálnych potrieb a sú zapracované aj vo výchovnom pláne dieťaťa.
- Sú zamerané na hodnotový systém, spoločensky vhodné správanie, zdravý životný štýl, pravidelný šport, vzdelávanie, plány do budúcnosti.
- Plán výchovnej činnosti sa realizuje v priebehu celého mesiaca, pričom sa prispôbuje aktuálnym podmienkam a možnostiam (napr. v závislosti od počasia, zdravotného stavu detí, konania podujatí, alebo iných okolností).
- Aktuálne denné vyhodnotenie zaznamenáva službukonajúci vychovávateľ na konci služby.
- Vychovávateľ je pre dieťa sprevádzajúcou osobou počas celého pobytu v centre.
- Spoluúčasť dieťaťa na tvorbe výchovnej činnosti je veľmi dôležitá, nakoľko umožňuje dieťaťu vyjadriť svoj názor, ale aj vypočuť si názor iných, vedieť sa dohodnúť a spolupracovať. Je to súčasť sociálneho spolunažívania, učí dieťa sebadisciplíny, podporuje empatické cítenie.
- Dieťa je pri plánovaní partnerom, zohľadňujú sa jeho požiadavky a názor. Tým, že rozhoduje o sebe, preberá aj určitú zodpovednosť.
- Cieľom výchovnej činnosti počas pobytu detí v centre je pripraviť ich na rôzne životné situácie, rozvíjať ich schopnosti a sociálne zručnosti, komunikačné schopnosti, podporu zdravého sebadovedomia a celkového rozvoja osobnosti.

Výchovné plány v centre vyhodnocuje vychovávateľ spolu s dieťaťom 1x mesačne. Kontroluje ich vedúca starostlivosti alebo poverený člen odborného tímu.

Výchovná činnosť v samostatne usporiadaných skupinách prebieha podľa harmonogramu dňa, ktorý je prispôbený veku, individuálnym potrebám a školským povinnostiam detí.

Pracovný deň:

06,00 – 07,30 - budiček, osobná hygiena, upratanie izieb, raňajky a odchod detí do škôl

12,00 – 14,00 - príchod detí zo škôl, oddych, relax, rozhovory s deťmi, krúžková a záujmová činnosť v škole

14,00 – 18,00 - príprava detí na vyučovanie, výchovná činnosť v skupinách, záujmová činnosť, tvorivé aktivity, nákupy detí, príprava večere a pod., podľa schopnosti a potrieb detí.

18,00 – 21,00 - večera, upratanie po večeri, príprava na večierku- menšie deti sledovanie televízie, vychádzky – staršie deti /od 16 rokov vyššie / osobná hygiena, večierka

Víkendy a prázdniny:

08,00 – 09,00 - budíček, osobná hygiena, upratanie izieb, raňajky

09,00 – 12,00 - záujmová a rekreačná činnosť detí /podľa veku detí/, veľké upratovanie skupiny/sobota/, príprava obeda

12,00 – 15,00 - obed, upratanie po obede, oddych, záujmy detí

15,00 – 18,00 - športová, tvorivá a záujmová činnosť detí, prispôsobená veku, schopnostiam a záujmom detí, vychádzky, spoločenské hry, upratovanie okolia skupiny, práce v skleníku /sobota, staršie deti/

18,00 – 21,00 - večera, upratanie kuchyne, sledovanie televízie, počítačové hry, vychádzky, domáce práce /, pranie, žehlenie / a pod., večierka- mladšie deti, do 15 rokov, staršie deti od 15 rokov majú večierku o 22,00 niekedy aj neskoršie, až keď sa skončí film v televízii , ktorý pozerajú.

Vychádzky detí: 6 -12 r. v sprievode vychovávateľa

12 - 15r.do 20,00 len v mieste skupiny

15 -18r. max. do 22,00 počas víkendov a prázdnin, do 20,00 počas pracovných dní.

Vychádzky, sledovanie televízie, používanie počítača, mobilu podľa uváženia vychovávateľa, slúži ako pozitívna motivácia pri výchove dieťaťa.

1.o) Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti

Centrum pre deti a rodiny zabezpečuje prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti (ďalej len „príprava“) a zároveň poskytuje záujemcom všetky informácie súvisiace s prípravou.

Všeobecné východiská

Základné podmienky, rozsah a obsah prípravy sú upravené Zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a so sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“) a Vyhláškou č. 103/2018 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z.

Profesionálna náhradná rodina (ďalej len „PNR“) je súčasťou organizačnej štruktúry centra, v ktorom sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Centrum vykonáva pobytové opatrenia súdu v PNR, ktorá poskytuje starostlivosť ustanovenému počtu detí a mladých dospelých v rodinnom dome alebo v byte, ktorého je PNR vlastníkom, spoluvlastníkom, nájomcom alebo spoločným nájomcom (§ 51 ods. 1).

Vykonávanie pobytového opatrenia súdu v PNR má prednosť pred jeho vykonávaním v samostatne usporiadanej skupine (§51 ods. 4).

V PNR zabezpečujú starostlivosť o deti a mladých dospelých manželia, ktorí sú zamestnancami centra, alebo fyzická osoba, ktorá je zamestnancom centra.

Profil profesionálneho náhradného rodiča

Záujemca o prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti (ďalej len „záujemca“) na základe svojej motivácie po absolvovaní prípravy dočasne poskytne svoje domáce a rodinné prostredie dieťaťu, ktoré je v centre umiestnené na základe rozhodnutia súdu, s cieľom naplniť jeho individuálne potreby vzhľadom na aktuálnu životnú situáciu, v ktorej sa nachádza.

Hlavným poslaním profesionálneho náhradného rodiča je naplniť jednu zo základných potrieb dieťaťa, a to potrebu blízkej osoby, s ktorou si dieťa vytvorí vzájomné puto – láskyplný vzťah. Samotná rola PNR je zložitá a nesie v sebe spojenie roly rodiča a roly profesionála – vychovávateľa. V niektorých situáciách prevažuje jedno, inokedy zase druhé. Je ťažké definovať aký je ten správny pomer medzi rolou rodiča a rolou profesionála. Snaha o vyváženie oboch rolí je súčasťou obsahu prípravy na vykonávanie PNR.

Predpoklady na výkon práce profesionálneho náhradného rodiča ustanovuje zákon č. 376/2022 Z.z. o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 3 zákona č. 376/2022 Z.z.)

(1) Profesionálnym náhradným rodičom sa môže stať fyzická osoba, ktorá sa uchádza o výkon práce profesionálneho náhradného rodiča (ďalej len „záujemca o prácu“) a ktorá spĺňa tieto predpoklady:

- a) má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- b) dovŕšila 25 rokov veku,
- c) spĺňa kvalifikačný predpoklad; ak prácu profesionálneho náhradného rodiča vykonávajú manželia, ktorí sú zamestnancami jedného centra, kvalifikačný predpoklad musí spĺňať aspoň jeden z manželov,
- d) je bezúhonná,
- e) absolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti podľa osobitného predpisu, od ktorej ukončenia neuplynulo viac ako päť rokov pred začiatkom výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča; to neplatí, ak počas tohto obdobia vykonávala prácu profesionálneho náhradného rodiča,
- f) má zdravotnú spôsobilosť na výkon práce profesionálneho náhradného rodiča,
- g) má psychickú spôsobilosť podľa osobitného predpisu,
- h) spôsobom svojho života a života fyzických osôb žijúcich s ňou v domácom prostredí vytvára predpoklady na zabezpečenie výchovy a všestranného vývinu dieťaťa,
- i) má vhodné bytové a priestorové podmienky na poskytovanie starostlivosti dieťaťu,
- j) manžel žijúci s ňou v domácom prostredí
 1. spĺňa predpoklad podľa písmena e),
 2. má psychickú spôsobilosť,
- k) každá plnoletá fyzická osoba žijúca s ňou v domácom prostredí je bezúhonná,

1) manžel žijúci s ňou v domácom prostredí dal písomný súhlas s výkonom práce profesionálneho náhradného rodiča v ich domácom prostredí.

Uvedené predpoklady musí profesionálny náhradný rodič spĺňať po celý čas výkonu práce profesionálneho náhradného rodiča.

2.) Rozsah prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti je:

- a) 60 hodín, ak fyzická osoba získala najmenej úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo najmenej úplné stredné odborné vzdelanie,
- b) 80 hodín, ak fyzická osoba získala nižšie vzdelanie ako je vzdelanie uvedené v písm. a),
- c) najmenej 21 hodín nácviku praktických zručností podľa § 16 ods. 1 písm. b), ak ide o
 1. zamestnanca centra, ktorý bol členom odborného tímu podľa § 5, alebo ktorý zabezpečoval starostlivosť o deti nepretržite najmenej tri roky,
 2. manžela profesionálneho náhradného rodiča a starostlivosť v profesionálnej náhradnej rodine zabezpečuje len jeden z manželov.

Za povolenú neúčast' sa považuje max. 10 percent z celkového počtu hodín prípravy, ktorá musí byť zdokumentovaná (napr. PN, lekárske vyšetrenia, úmrtie v rodine a pod.) Manžel/ka záujemcu je povinný/á zúčastniť sa daného počtu hodín, inak prípravu neabsolvoval.

Obdobný postup odporúčame uplatniť aj voči partnerovi záujemcu s ktorým žije v spoločnej domácnosti.

Organizačné podmienky prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti

Prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti zabezpečuje centrum bez úhrady/náklady spojené s dopravou, stravovaním, ubytovaním a iné si záujemca zabezpečuje z vlastných zdrojov/.

Centrum zriaďuje tím na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa profesionálnym náhradným rodičom, v zložení:

- najmenej jeden psychológ s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore psychológia (Vyhláška č. 103/2018 Z. z., § 16 ods. 3)
- najmenej jeden sociálny pracovník s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, resp. špeciálny pedagóg s ukončeným vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika
- k vyššie uvedenému realizačného tímu môžu byť prizvaní aj iní odborníci, (napr. profesionálny náhradný rodič, vychovávateľ centra, prípadne iní odborníci, ktorí nie sú zamestnancami centra)
- riaditeľ centrá určí koordinátora prípravy, ktorý manažuje celý proces prípravy

Povinná dokumentácia

- Dohoda o realizovaní prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti, uzatvorená medzi centrom a záujemcom
- Súhlas so spracovaním osobných údajov

- Podrobnejší obsah prípravy a informácie o podmienkach vykonania prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- Prezenčná listina a výkaz /odpočet úloh za daný časofond/
- Zhodnotenie prípravy, ktoré je vypracované po ukončení prípravy.

Obsah prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti

(1) Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti v centre zahŕňa:

a) poskytnutie základných informácií o

1. právnych predpisoch upravujúcich oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rodinnoprávnych vzťahov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisoch súvisiacich s profesionálnym vykonávaním náhradnej starostlivosti,
2. výchovných opatreniach, náhradnej starostlivosti a osvojení,
3. psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa,
4. o potrebách a špecifikách starostlivosti o dieťa, ktoré je obeťou trestného činu obchodovania s ľuďmi, alebo ktoré je týrané, sexuálne zneužívané alebo sa vykonávajú opatrenia na overenie miery ohrozenia dieťaťa týraním, sexuálnym zneužívaním alebo iným činom ohrozujúcim jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin v rozsahu najmenej 16 hodín z celkového počtu hodín určených na poskytnutie základných informácií,
5. právach dieťaťa,
6. právach a povinnostiach profesionálneho náhradného rodiča,

b) nácvik praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi v rozsahu najmenej 50 % z celkového počtu hodín prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti zameraný na:

1. identifikáciu vývinových potrieb dieťaťa,
2. vzťahovú väzbu, citové pripútanie a separáciu dieťaťa,
3. prispôsobenie sa zmene v rodine profesionálneho náhradného rodiča,
4. komunikačné zručnosti,
5. rozvoj výchovných zručností,
6. riešenie záťažových situácií v rodine,
7. spoluprácu v tíme odborníkov.

(2) Po ukončení prípravy centrum vypracuje zhodnotenie prípravy v písomnej podobe, ktorého súčasťou je najmä

- a) zhodnotenie záujmu fyzickej osoby o získanie informácií podľa odseku 1 písm. a) a zhodnotenie spolupráce pri nácviku podľa odseku 1 písm. b) počas prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- b) zhodnotenie motivácie fyzickej osoby na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
- c) záver, či fyzická osoba absolvovala alebo neabsolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti.

V prípade, že záujemca/fyzická osoba ukončí prípravu v jej priebehu, písomné zhodnotenie sa nevypracuje vôbec.

Ďalšie informácie k príprave na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti

- Odporúčaný počet záujemcov/fyzických osôb o prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti: 5-12 osôb.
- Dĺžka trvania prípravy: ukončenie najneskôr do 3 mesiacov /časový fond 60 resp. 80 hodín/ od začatia prípravy.
- Odporúčaný pomer k rozvrhnutiu časofondu:
 - poskytnutie základných informácií – 40 %
 - nácvik praktických zručností – 60 %
- Pri uzavretí Dohody o vykonaní prípravy na PVNS sa záujemcovi poskytne podrobnejší obsah prípravy a metodická príručka pre záujemcu o prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti v centrách pre deti a rodiny.

Predpokladaný termín zaradenia fyzickej osoby do prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti od prejavenia záujmu fyzickej osoby o túto prípravu.

Záujemca, ktorý si podá žiadosť o prípravu na PVNS, dostáva odpoveď, kedy sa od podania jeho žiadosti uskutoční príprava v CDR, prípadne informáciu, v ktorom CDR /najbližšie v jeho okolí/ sa príprava koná.

Centrum pre deti a rodiny Remetské Hámre realizuje prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti 2 x ročne.

Časový harmonogram prípravy v našom centre je v termínoch:

- 1. od 20.02.2023 – do 20.04.2023**
- 2. od 11.09.2023 – do 15.11.2023**

1.p) Uvedenie rozsahu hodín - vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou

Pondelok	– terénna forma:	09:00 – 11:00	13:00 – 14:30
Utorok	– ambulantná forma:	09:00 – 11:00	13:00 – 14:30
Streda	– terénna forma:	10:00 – 11:30	14:00 – 16:00
Štvrtok	– terénna forma:	09:00 – 11:00	13:00 – 14:30
Piatok	– ambulantná forma:	09:00 – 11:00	13:00 – 14:30

Vykonávanie opatrení ambulantnou alebo terénnou formou je možné prispôsobiť podľa potrieb dieťaťa a rodiny alebo dohody s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa stanovených úloh v pláne vykonávania opatrení ambulantnou alebo terénnou formou.

Na základe uvedeného výkon opatrení je možné zabezpečiť aj mimo uvedených hodín.

1.q) Tvorba a vyhodnocovanie čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou.

Centrum pripraví v spolupráci s orgánom SPODaSK, a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné, aj s dieťaťom, individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa.

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa je stratégiou riešenia problémovej situácie rodiny, z ktorej bolo dieťa dočasne vyňaté.

Náležitosti vedenia plánov (§ 30 vyhlášky č. 103/2018 Z.z)

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa (ďalej len „IPROD“)

IPROD je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, najmä:

- a) plán sociálnej práce,
- b) plán výchovnej práce s dieťaťom,
- c) hlavné úlohy psychologickkej činnosti psychológa centra.

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa obsahuje:

- cieľ odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ďalšími fyzickými osobami, ktorý určí orgán SPODaSK a centrum spoločne,
- kontaktné údaje zamestnanca, ktorý koordinuje plnenie úloh IPROD,
- kontaktné údaje zamestnanca, ktorý vedie a koordinuje plnenie plánu sociálnej práce s dieťaťom.

Cieľ plánu sociálnej práce (podľa § 30 ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 103/2018 Z.z.) a cieľ IPROD-u (ods. 6 písm. a) je rovnaký a jeho plnenie sa hodnotí centrom a orgánom SPODaSK v dohodnutých termínoch.

Ciele čiastkových plánov a hlavné úlohy psychologickkej činnosti nadväzujú na cieľ IPROD-u.

Plány sú priebežne a podľa potreby dieťaťa dopĺňané, menené, odrážajú aktuálnu situáciu dieťaťa.

Plán sociálnej práce

Plán sociálnej práce v zmysle § 30 ods. 5 písm. a), vyhlášky č. 103/2018 Z.z. obsahuje náležitosti uvedené v § 30 ods. 8 uvedenej vyhlášky:

- a. mieru ohrozenia dieťaťa a ak sa centrum podieľalo,
- b. zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny,
- c. spolupracujúce subjekty na tvorbe plánu SP,
- d. ciele sociálnej práce v centre,
- e. konkrétne úlohy na dosiahnutie cieľov:
 - centra vrátane metód sociálnej práce,
 - orgánu SPODaSK,
 - plánu SP s rodinou orgánu SPODaSK
 - obce, akreditovaného subjektu,
 - ďalších osôb, ak boli v pláne určené úlohy pre tieto osoby,
- f. kritérium hodnotenia splnenia alebo úlohy a termín prehodnotenia úlohy,

- g. výsledok prehodnotenia plnenia úloh,
- h. výsledok prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa,
- i. ďalšie rozhodujúce skutočnosti.

Plán sociálnej práce vychádza z cieľov a úloh dohodnutých na prípadovej konferencii, ktorú centrum využíva ako metódu práce s dieťaťom a rodinou.

Prípadová konferencia sa uskutočňuje do dvoch týždňov od umiestnenia dieťaťa do centra (pobytové opatrenie súdu). Účastníkmi prípadovej konferencie sú rodičia dieťaťa, dieťa (ak je to vhodné), širšia rodina, centrum, orgán SPODaSK, obec a ďalšie zainteresované subjekty.

Jej účelom je motivovať a aktivizovať rodinu k pozitívnej zmene, posilniť kompetencie rodičov a rodiny, hľadanie optimálneho a reálneho riešenia nepriaznivej situácie rodiny a plánovania spoločného postupu, so zreteľom na najlepší záujem dieťaťa a napĺňanie jeho potrieb. Podkladom je komplexné zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny /zber informácií, evidencia, sociálna diagnostika/.

Výstupom je individuálny plán SP, so stanoveným cieľom, zadaním konkrétnych úloh pre všetky zainteresované subjekty, termíny ich plnenia a osoby zodpovedné za priebežné vyhodnotenie plánu.

Výsledok prehodnotenia plnenia úloh plánu SP vykonáva orgán SPODaSK spoločne spravidla za účasti spolupracujúcich subjektov na tvorbe plánu sociálnej práce, ak sa na ňom podieľali, centrum – odborný tím, vychovávateľ /profesionálny náhradný rodič a iní zamestnanci centra, ktorí môžu poskytnúť informácie k plneniu plánov.

Súčasťou plánu sociálnej práce je **plán prípravy na osamostatnenie** sa mladého dospelého spracovaný najmenej rok pred dovŕšením plnoletosti dieťaťa a **plán osamostatňovania sa mladého dospelého**, ktorého súčasťou je aj predpokladaný spôsob zabezpečenia si ďalšieho bývania.

Plán výchovnej práce s dieťaťom

Výchovný plán je súčasťou IPROD-u. Vychádza predovšetkým zo sociálnej správy o dieťati, ktorá obsahuje anamnézu rodiny, anamnézu dieťaťa, dôvod umiestnenia dieťaťa a diagnostickej správy o dieťati. Výchovný plán vypracováva vychovávateľ (v SUS a ŠSS) a PNR, za aktívnej účasti dieťaťa, ktorá je závislá od veku dieťaťa a jeho mentálnych schopností. Nápomocní sú aj členovia odborného tímu. Vychádza z ročného plánu výchovnej práce. Rozpracovaný je na krátkodobé, konkrétne ciele a postupy, na obdobie jedného mesiaca. Závisí od veku dieťaťa, individuálnych potrieb a prognózy jeho vývinu.

Vyhodnocuje sa raz mesačne a to vychovávateľ/PNR spolu s dieťaťom. Vďaka tomu je flexibilný, schopný reagovať na aktuálnu situáciu dieťaťa. Výchovný plán pomáha vychovávateľom/PNR ako aj odborným pracovníkom, nasmerovať svoje pôsobenie na rozvoj dieťaťa komplexne a aktívne, pre zdravý vývin jeho osobnosti, so zreteľom na individuálne potreby dieťaťa a ich uspokojovanie.

Výchovný plán je dôležitý aj pre dieťa samotné. Prostredníctvom spoluúčasti na jeho tvorbe a vyhodnocovaní je zapojené do toho, čo sa s ním deje. Stáva sa tak zodpovedným za svoju budúcnosť. Samozrejme v miere, ktorá je primeraná jeho veku a mentálnym schopnostiam.

Plán psychologickéj činnosti

Psychológ ročne vypracováva **plán psychologickéj starostlivosti** o klienta, ktorý je súčasťou individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa. Deje sa tak na základe odbornej psychodiagnostiky klienta alebo na základe úloh vyplývajúcich z prípadových konferencií, z porad zariadenia a pod.

Plán psychologickéj starostlivosti sa vypracováva najdlhšie na obdobie jedného roka, od 1. januára daného roka do 31. decembra daného roka a tento plán je súčasťou IPROD-u.

Súčasťou plánu psychologickéj starostlivosti je:

- identifikačné údaje klienta /meno a priezvisko, dátum narodenia/
- aktuálny názor na rodinu
- plán psychologickéj činnosti (aké psychologické činnosti bude za dané obdobie s klientom psychológ realizovať, prípadne aké psychologické činnosti odporúča pre daného klienta, v akej intenzite a s akým cieľom)
- odporúčania pre všestranný a harmonický vývin klienta

Z plánu psychologickéj starostlivosti o klienta vyplynú konkrétne úlohy pre prácu psychológa s klientom. Na základe potrieb klientov určí psychológ intenzitu individuálnych, prípadne skupinových sedení s klientom. Psychológ realizuje psychologické postupy buď sám, prípadne ich zabezpečí prostredníctvom externého odborníka (napr. ak odporučí potrebu psychoterapeutických sedení a nie je absolventom psychoterapeutického výcviku).

Vo vyhodnení plánu psychologickéj starostlivosti sa psychológ zameriava na vyhodnotenie svojich psychologických činností a aktivít, nevyhodnocuje klienta. V správe zhrnie, ktoré psychologické aktivity vykonával v danom období s klientom, prípadne v prospech klienta. Dôraz kladie na ciele psychologickéj činnosti, ktoré si stanovil v pláne psychologickéj starostlivosti o klienta.

Plán psychologickéj starostlivosti vyhodnocuje psychológ 2 x do roka, a to vždy k 15. júlu a k 15. januáru príslušného roka. Vyhodnotenie plánu psychologickéj starostlivosti je súčasťou IPROD-u.

Plán špeciálno-pedagogickéj práce s dieťaťom

Vyhotovuje sa na základe úrovne dosiahnutých vedomostí, schopností, špeciálno – pedagogickéj a psychologickéj diagnostiky.

Vyhodnocuje ho špeciálny pedagóg 2 x ročne, a to vždy k 15. júlu a k 15. januáru príslušného roka. Vyhodnotenie plánu psychologickéj starostlivosti je súčasťou IPROD-u.

Centrum a orgán SPODaSK (podľa §59 ods.5) pripraví **plán vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou** v spolupráci s rodičom dieťaťa, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, fyzickou osobou podľa § 44a, mladým dospelým po ukončení náhradnej starostlivosti, a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné, aj s dieťaťom.

Plán obsahuje konkrétne odborné metódy, popis ich vykonávania, rozsah v osobohodinách, pracovné zaradenie zamestnanca centra, ktorý sa bude na vykonávaní opatrení podieľať a

zodpovedať. Ako aj ďalšie podmienky, dôvody ukončenia vykonávania odborných činností, spôsob a časový harmonogram hodnotení (priebežné, záverečné).

1.r) Podmienky pre záujmovú, športovú, kultúrnu a rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery

V centre sú vytvorené podmienky pre rozvoj telesnej zdatnosti, kultúrneho vyžitia a záujmov detí a na športové aktivity.

Vychovávateľia a PNR vedú deti k zmysluplnému využívaniu voľného času.

Individuálne záujmy detí podľa ich vlastného výberu rozvíjame v záujmových krúžkoch, a to:

- športový,
- turistický,
- krúžok šikovných rúk,
- počítačový,
- spevácky,
- tanečný,
- deti pracujú v speváckom a tanečnom krúžku v spolupráci so Zemplínskym osvetovým strediskom,
- v spolupráci s Mestským futbalovým klubom sú zabezpečované futbalové tréningy a športové aktivity na multifunkčnom ihrisku,
- deti využívajú Dom športu a detské ihrisko v samostatne usporiadaných skupinách na aktivity spojené s rozvojom telesnej zdatnosti a posilňovania,
- spolupracujeme z centrom voľného času a zúčastňujeme sa na jeho aktivitách,
- pri turistických aktivitách deti využívajú bicykle zakúpené centrom,
- využívajú dielňu na rozvoj zručnosti, kreativity, estetického cítenia, obrazotvornosti,
- svoj voľný čas trávia viac podľa svojich záujmov s usmernením vychovávateľa,
- doma sa venujú spoločenským hrám, kreslia, maľujú, vystrihujú, vyšívajú, pečú zákusky, chodia na ihrisko, do záhrady, hrajú stolný tenis, využívajú internet, hrajú hry na počítači,
- deti sa slobodne rozhodujú o navštevovaní hodín náboženstva a cirkevných obradov,
- deti môžu chodiť samé na vychádzky do mesta, za kamarátmi. Menšie deti chodia s vychovávateľkami alebo staršími deťmi.
- deti v profesionálnej náhradnej rodine navštevujú krúžky, športové podujatia a iné záujmové aktivity v mieste bydliska profesionálneho náhradného rodiča a zúčastňujú sa aj spoločných podujatí organizovaných centrom.

Ďalšími subjektmi s ktorými centrum spolupracuje sú školy, v ktorých sa deti vzdelávajú, Mestská knižnica, Autoškola, Hasičský zbor, Policajný zbor a pod.

Ak dieťa prejavuje záujem pre niektorú z činností, vytvárame mu podmienky pre sebarealizáciu v konkrétnej oblasti. Spoločne navštevujeme rôzne podujatia, ktoré sa vyberajú spoločne s deťmi na týždenných stretnutiach. Navštevujeme športové podujatia v dedine kde sledujú dodržiavanie pravidiel hry, povzbudzujú a chlapi aj niekedy reprezentujú obec.

Absolvujeme návštevy kina, návštevy zábavných parkov, rôzne výstavy, kúpaliská. V lete sa realizuje turistika, poznávame okolité lesy, ochrana životného prostredia, stanovanie v lese.

1.s) Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

Zdravotná starostlivosť je zabezpečená deťom a mladým dospelým prostredníctvom obvodných pediatrov a odborných lekárov. Pediatrickú a stomatologickú ambulanciu navštevujú deti v meste Sobrance, odborných lekárov v meste Sobrance a Michalovce, špecializované zdravotnícke zariadenia v krajskom meste Košice.

Deťom v profesionálnej náhradnej rodine sa základná zdravotná starostlivosť poskytuje v mieste trvalého bydliska profesionálneho náhradného rodiča, alebo v najbližšom meste od ich trvalého bydliska.

Mladí dospelí sú vedení k samostatnosti pri návštevách lekára.

Pediatier zabezpečuje preventívne prehliadky, povinné očkovania podľa očkovacieho kalendára a veku dieťaťa, ošetruje akútne ochorenia, prípadne odosiela na vyšetrenia k odborným lekárom.

V odborných ambulanciách sú deti dispenzarizované podľa potreby, vzhľadom na ich diagnózy s pravidelnými kontrolami podľa odporúčania lekára.

Odborné/ špecializované ambulancie ktoré deti a mladí dospelí navštevujú:

- neurológia
- pedopsychiatria
- kardiológia
- nefrológia
- gastroenterológia
- endokrinológia
- imunológia
- urológia
- dermatovenerológia
- oftalmológia
- ORL
- ortopédia
- chirurgia
- Krajská detská nemocnica Košice /FDN/ – detská neurológia, nefrológia

Ďalšie zdravotnícke zariadenia:

- Národný ústav detskej tuberkulózy a respiračných chorôb (Dolný Smokovec)
- DPL Hraň

Uloženie liekov:

Lieky sú uložené v liekovej skrinke na izbe vychovávateľov.

Rozdelené sú na:

- voľnopredajné lieky,
- lieky na predpis,
- denne užívané lieky

Označenie liekov:

Každé balenie konkrétneho lieku je označené menom dieťaťa, ktoré liek užíva a dávkovaním lieku s viditeľne označenou expiráciou.

Evidencia liekov:

Na evidenciu liekov je zavedený zošit, v ktorom sú zaznamenané všetky lieky, ktoré sú na predpis lekára. Voľno predajné lieky sú zaznamenané v zošite, kde je rozpísané – o aký liek ide, na čo sa používa, ako liek užívať (dávkovanie lieku) a pečiatka s podpisom detského lekára.

V zošite je tiež dôsledne zaznamenávané každé užívanie antibiotík u dieťaťa.

1.t) Zabezpečovanie školskej dochádzky a prípravy na povolanie

Deťom a mladým dospelým v centre je zabezpečovaná školská dochádzka a sústavná príprava na povolanie podľa potrieb, vzhľadom na ich vek a rozumové schopnosti. Výber školy s dieťaťom a mladým dospelým konzultuje a poradenstvo poskytuje odborný tím centra, pričom sa prihliada na názor dieťaťa a jeho voľbu.

Možnosti vzdelávania sú nasledovné:

Materská škola - Remetské Hámre, č. 265, 072 41

Materská škola - Sobrance, ul. Gagarinová 919/2A, 073 01,

Materská škola – Veľké Revištia 32, 072 43

Cirkevná materská škola Bl. V. Hopku - Michalovce, ul. J. Švermu 4, 071 01

Základná škola s materskou školou - Úbrež, 141, 072 42

Základná škola s materskou školou – Porúbka 20,

Základná škola - Podhorod' 17, 072 64

I. Základná škola - Sobrance ul. Komenského 6, 073 01

II. Základná škola - Sobrance ul. Komenského 12, 073 01

Špeciálna základná škola - Sobrance ul. Tyršová 1, 073 01

Špeciálna základná škola pre autistov – Klokočov 65, 072 36

Stredná odborná škola obchodu a služieb – Michalovce L.N, ul. Školská 3126/4,

Stredná odborná škola obchodu a služieb – Sobrance, Nám. slobody 12, 073 01

Stredná odborná škola – Snina, ul. Sládkovičova 2723/120, 069 27

Spojená škola internátna – Snina, ul. Paláriková 1602/1, Snina, 069 27

Spojená škola internátna – Michalovce, Školská 12, 071 01

Evanjelická spojená škola internátna - Červenica 114, Tuhrina, 082 07

Technická univerzita Košice, Ekonomická fakulta - Letná 1/9, Košice 040 01

Plnenie povinnej školskej dochádzky sa uskutočňuje v školách s vyučovacím jazykom slovenským.

1.u) Práva dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre

Centrum pri plnení svojho programu vychádza z Dohovoru o právach dieťaťa 104/1991 Z. z., z Dohovoru o právach dieťaťa so zdravotným postihnutím 317/2010 Z. z. a zo Všeobecnej deklarácie ľudských práv (Charta ľudských práv).

Každé dieťa a mladý dospelý umiestnený v centre /PNR, SUS/ má právo na: kvalifikovanú odbornú pomoc poskytovanú zamestnancami centra,

- stabilné prostredie, na vytváranie blízkych citových vzťahov s rovesníkmi a blízkymi citovými osobami v centre,
- spolupodieľaní sa na plánovaní svojej budúcnosti /sanácia rodiny, náhradnú rodinnú starostlivosť, osamostatňovanie sa/,
- súkromie,
- zdravotnú starostlivosť,
- vzdelanie,
- ochranu pred návykovými látkami, všetkými formami vykorisťovania, zneužívania,
- kontakt s rodinou a blízkymi osobami,
- záujmovú činnosť,
- ochranu osobných údajov v zmysle zákona č.18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov.

Spôsob udržiavania kontaktov dieťaťa a mladého dospelého s rodičom, ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah:

Centrum vytvára podmienky na udržiavanie kontaktu dieťaťa a mladého dospelého, pre ktorého je v centre vykonávané pobytové opatrenie súdu s rodičom, ďalšími príbuznými a inými blízkymi osobami.

Dieťa môže udržiavať kontakt s rodičom, ďalšími príbuznými a inými blízkymi osobami:

- osobne (v centre, mimo centra, v rámci krátkodobého pobytu v domácom prostredí rodiča, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb),
- telefonicky (prostredníctvom vlastného mobilného telefónu alebo telefónu centra),
- elektronicky (prostredníctvom sociálnych sietí, e-mailu),
- písomne.

Pred kontaktom dieťaťa s rodinou, ďalšími príbuznými, blízkou osobou centrum zohľadňuje názor dieťaťa a jeho aktuálne emocionálne nastavenie na stretávanie sa. Zamestnanci centra sa s dieťaťom a jeho rodinou, ďalšími príbuznými, blízkou osobou dohodnú na podmienkach /miesto, čas, rozsah/ a pravidlách stretávania sa. V prípade nepriaznivého vplyvu návštev na dieťa, môžu zamestnanci centra usmerňovať spôsob kontaktu.

Spôsob, akým sa dieťa, pre ktoré sa v centre vykonávajú opatrenia, môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru:

Dieťa je v centre preukázateľne oboznámené s tým, že sa môže obrátiť na orgán SPODaSK, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru bez vedomia centra **priamo** alebo **prostredníctvom inej osoby**:

Každé dieťa sa môže zdôveriť zamestnancom centra v prípade porušovania jeho práv a to:

- vloženie listu so svojím podnetom do *Schránky dôvery*, ktorá je umiestnená v každej samostatne usporiadanej skupine na viditeľnom mieste,
- elektronicky prostredníctvom internetu na webovej stránke verejného ochrancu práv,
- telefonátom na krízové linky a pomáhajúce organizácie - *Linku detskej istoty*, *Linku detskej dôvery*, tiesňovú linku 112 (kontaktné údaje sú uvedené v každej samostatne usporiadanej skupine, profesionálnej náhradnej rodine na viditeľnom mieste),
- osobne v sídle daného orgánu,
- osobne prostredníctvom sociálnych pracovníkov SPODaSK príslušného ÚPSVaR,
- deti a mladí dospelí majú možnosť dožadovať sa ochrany svojich práv osobne u prokurátora (2x ročne),
- deti a mladí dospelí majú prístup k informáciám aj v rámci preventívnych aktivít realizovaných zamestnancami centra.

Deti a mladí dospelí sú poučení so spôsobmi podávania podnetov na príslušné orgány v priebehu adaptácie a priebežne počas celého pobytu v centre.

Podmienky doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu

Prístup na internet:

Podmienky prístupu dieťaťa na internet na služobnom počítači určujú zamestnanci centra podľa aktuálnych možností a dohodnutých pravidiel. Deti sa môžu vlastným mobilným telefónom pripojiť na Wi-Fi centra, ale vždy s ohľadom na zachovávanie zdravej psychohygieny pre seba ako aj ďalších členov samostatne usporiadanej skupiny.

Používanie telefónu:

Dieťa má možnosť využiť telefón centra na kontakt s rodičom, alebo blízkou vzťahovou osobou. V prípade, že dieťa vlastní mobilný telefón, pri jeho používaní sa riadi pravidlami dohodnutými v skupine.

K obmedzeniu používania mobilu dochádza z dôvodu zabezpečenia optimálnych podmienok nevyhnutných pre zachovanie dobrého duševného zdravia, psychickej pohody, výkonnosti, zlepšenia duševnej činnosti, kvality spánku a ochrany pred dlhodobým vplyvom elektromagnetického žiarenia na organizmus.

Pošta:

Zamestnanci centra prijímajú bežnú poštu dieťaťa, pričom centrum zachováva listové tajomstvo. Pokiaľ je pošta /list, balík/ adresovaná na meno dieťaťa, dieťaťu je doručená do vlastných rúk. Dieťa má možnosť poslať poštu osobám podľa vlastného uváženia.

1.v) Povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre

1. Povinnosti dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre v skupine a v profesionálnej náhradnej rodine:

Všetky povinnosti vyplývajúce z interných predpisov centra sa od detí umiestnených v centre vyžadujú s ohľadom na ich vek, schopnosti, možnosti a zručnosti. Okrem základných práv detí, každá samostatná skupina si spolu s deťmi určujú i svoje pravidlá skupiny, ktorými sa riadia. Pravidlá sú dostupné v samostatnej skupine vyvesené na viditeľnom mieste.

Dieťa po príchode do centra je oboznámené s pravidlami centra, a je vedené k ich dodržiavaniu:

- dodržiavať Domáci poriadok samostatne usporiadanej skupiny,
- dodržiavať pravidelnú školskú dochádzku a pravidelne sa pripravovať na vyučovanie,
- dodržiavať osobnú hygienu,
- slušne sa správať k vychovávateľom, deťom a ostatným ľuďom, s ktorými prichádza do kontaktu a rešpektovať práva ostatných,
- zámerne nepoškodzovať majetok vo svojom okolí a rešpektovať súkromný majetok iných osôb,
- dodržiavať zásady ochrany osobných údajov,
- uplatňovať zdravý životný štýl a dodržiavať zákaz fajčenia, požívania alkoholických nápojov a požívania omamných a psychotropných látok,
- dodržiavať kultúrno-spoločenské zásady správania sa v spoločnosti,
- spolupodieľať sa na činnostiach v samostatnej skupine: upratovanie osobných vecí, priestorov izby, účasť pri domácich prácach, príprave jedlá, upratovaní spoločných priestorov vo vnútri domu, aj v priestorov v okolí rodinného domu,
- byť pravdovravný a zaujať aktívny postoj v prípade ohrozenia detí, vychovávateľov a ostatných ľudí.

2. Povinnosti rodičov:

Deti majú možnosť kontaktovať sa so svojimi rodičmi a blízkymi príbuznými, ale je potrebné, aby bol dodržiavaný denný režim dieťaťa v centre a rešpektovali sa jeho potreby. V závislosti od veku dieťaťa je potrebná koordinácia návštev s výchovnými pracovníkmi v samostatnej usporiadanej skupine.

Rodič, alebo iný blízky príbuzný pred návštevou dieťaťa v centre je povinný:

- kontaktovať pracovníkov odborného tímu centra a vopred si s nimi dohodnúť presný čas, a miesto úvodného stretnutia za účelom prekonzultovania návštevy dieťaťa, či ďalšieho postupu,
- pri styku s dieťaťom dodržiavať pravidlá, ktoré sa dohodli s pracovníkmi centra,
- dodržiavať zásady kultúrno-spoločenského správania (dodržiavať dohodnuté časy stretnutí, jednať s pracovníkmi centra slušne),

- v kontakte s dieťaťom vyžaduje centrum schopnosť rešpektovať náladu a chuť dieťaťa na stretnutie s ním,
- rodič rešpektuje chod samostatne usporiadanej skupiny, a v prípade organizovanej akcie si dohodne iný vhodný termín návštevy,
- na stretnutia s dieťaťom /konzultáciu s pracovníkom centra prísť čistý a triezvy, príp. nebyť pod vplyvom žiadnych omamných látok,
- nesmie svojím zdravotným a psychickým stavom ohrozovať zdravie a život detí a zamestnancov centra,
- na stretnutí s dieťaťom/konzultácii s pracovníkom centra, nesmie byť rodič verbálne ani fyzicky agresívny voči dieťaťu ani voči iným deťom, alebo voči pracovníkom centra.

3. Povinnosti mladých dospelých pre ktorých sa vykonávajú opatrenia v centre a v profesionálnej náhradnej rodine:

Centrum vytvára podmienky na predĺženie pobytu plnoletej fyzickej osoby, ktorej bola v centre poskytovaná starostlivosť do dovŕšenia 25 roku veku, ak sa táto fyzická osoba sústavne pripravuje na povolanie štúdiom. Dĺžka pobytu, nemôže byť dlhšia ako 24 mesiacov. Podmienky na predĺženie pobytu a výšku úhrady za tento pobyt dohodne písomne centrum s plnoletou fyzickou osobou. Povinnosti mladého dospelého pre ktorých sa vykonáva opatrenie v centre sa dohodnú písomne.

Povinnosti mladého dospelého:

- Mladý dospelý nemôže svojvoľne opustiť v noci zariadenie.
- Mladý dospelý je povinný oboznámiť sa s domovým poriadkom, s bezpečnostnými predpismi, na základe žiadosti uzavrie písomnú dohodu o poskytovaní ďalšej starostlivosti v centre.
- Pri odchode na krátkodobý pobyt je mladý dospelý povinný nahlásiť pracovníkovi zariadenia tri dni vopred miesto jeho dočasného pobytu.
- Do zariadenia je vstup cudzím osobám zakázaný.
- Návštevy sú povolené len so súhlasom vedenia zariadenia a so súhlasom ostatných spolubývajúcich. Za návštevy mladý dospelý v plnom rozsahu zodpovedá.
- Mladý dospelý nemôže v zariadení prenocovať cudzie osoby.
- V zariadení sa nesmie fajčiť a požívať alkohol, drogy a iné omamné látky. Osobám pod vplyvom alkoholu, omamných a psychotropných látok je vstup do zariadenia zakázaný.
- Každodenný príchod mladého dospelého do domova je do 21.00 hod.
- Nočný klud je v zariadení od 22.00 hod do 06.00 hod.
- Obývané priestory je nutné udržiavať v čistote. Poverený pracovník má právo vstúpiť do priestorov izby mladého dospelého.
- Zariadenie izby sa môže zmeniť podľa potreby iba po dohovore s pracovníkom organizácie.
- K spolubývajúcim je treba sa správať ohľaduplne a tolerantne.
- Pri porušení zásad spolunažívania mladý dospelý žiada o riešenie problému povereného pracovníka.

- Mladý dospelý je povinný dodržiavať zásady osobnej hygieny.
- Pre mladého dospelého platí prísny zákaz oznamovať osobné údaje o spolubývajúcich a oznamovať cudzím osobám adresu zariadenia.

1.w) Výchovné prostriedky, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností

Centrum pristupuje ku každému dieťaťu podľa jeho individuálnych schopností, možností a potrieb, vzhľadom na jeho vek, mentálnu úroveň a aktuálny psychický stav dieťaťa. K výberu jednotlivých výchovných prostriedkov sa preto pristupuje na základe závažnosti dôsledkov správania konkrétneho dieťaťa a zároveň sa výchovné prostriedky individuálne terminujú a priebežne vyhodnocujú. Výchovné prostriedky sa stanovujú na určený čas a očakáva sa pri nich náprava v správaní dieťaťa s cieľom optimálneho rozvoja osobnosti dieťaťa. Zmeny sa sledujú kontinuálne a vyhodnocujú na poradách odborného tímu. Dieťa je vedené k porozumeniu a pochopeniu, prečo sa pristupuje k výchovnému prostriedku. V prípade, že dieťa zjavne nerozumie tomu, z akého dôvodu sa pristúpilo k výchovnému prostriedku, prípadne na situáciu nemá náhľad, je na zvážení vychovávateľa prizvanie si člena odborného tímu, aby s ním viedol zmysluplný rozhovor o vhodnosti/nevhodnosti jeho správania. O sankcii rozhoduje službukonajúci vychovávateľ, prípadne sa podľa závažnosti problému poradí s koordinátorom, prípadne s členmi odborného tímu.

Medzi bežne využívané výchovné prostriedky používané v centre patria:

Motivačné výchovné prostriedky:

Dieťa, ktoré má dobré správanie, dosahuje dobré pracovné výsledky, má dobrý prospech v škole, prejaví mimoriadnu aktivitu alebo vykoná záslužný čin, môže byť odmenené.

Konkrétne príklady odmeny:

- Odmeny pre mladšie deti: sladkosť, zakúpenie hračky, rozprávka navyše pred odchodom do postele, návšteva cukrárne, detského ihriska, dlhšia večierka.
- Odmeny pre staršie deti: pochvala pred inými, prechádzka po meste s kamarátmi, predĺžený čas pri televízii a počítači, návšteva kamarátov doma, možnosť výberu činnosti pre celú skupinu, predĺženie vychádzky, vecná odmena alebo priznanie možných výhod.

Sankčné výchovné prostriedky:

Dieťa ktoré porušilo školský poriadok, pravidla v skupine, vyhýba sa plneniu povinností. Výchovné opatrenie sa ukladá s prihliadaním na osobnosť dieťaťa, vek, aktuálny psychický stav a úroveň intelektových schopností. Fyzické tresty a ponižovanie sú v centre neprípustné.

- Ústne upozornenie dieťaťa s príslušným emocionálnym nábojom, nutné pre okamžité ukončenie nevhodnej aktivity.
- Individuálny rozhovor o nevhodnosti správania dieťaťa.
- Obmedzenie sledovania televízneho programu a práce na PC.

- Obmedzenie Wi-Fi pripojenia, používania mobilu.
- Služba v prospech celej skupiny.
- Obmedzenie, alebo zákaz vychádzok na určitú dobu.
- Neposkytnutie celého vreckového v danom mesiaci /popísané v bode 1.x).

Konkrétne príklady výchovných opatrení v centre:

Lahšie previnenia:

- obmedzenie, alebo zákaz vychádzok na určitú dobu /napr. ak dieťa úmyselne meškalo, nedodržalo čas vychádzky/,
- individuálny rozhovor o nevhodnosti správania dieťaťa /napr. ak sa dieťa vulgárne vyjadrovalo, neuposlúchlo pokyny vychovávateľa/,
- obmedzenie prístupu na internet, sledovania televízie, mobilného telefónu /napr. ak nedodržalo stanovený čas trávený na PC, hralo nevhodné hry, sledovalo nevhodný program/,
- pomoc s opravou dieťaťom poškodeného zariadenia obytných priestorov /napr. úmyselne pokreslenie stien, pomôže s prácami pri maľovaní/.

Závažnejšie previnenia:

- útek zo skupiny /oznámenie vedúcej starostlivosti a privolanie polície/,
- agresívne správanie, ohrozenie, fyzické napadnutie ostatných členov skupiny /privolanie RZP/,
- krádež, závažnejšie úmyselne zničenie majetku /spolupodieľanie na odstránení škody/.

Druh a rozsah porušenia výchovných opatrení, a rovnako aj vyhodnotenie účelnosti sankcii sú zaznamenávané v pláne IPROD.

Výchovné prostriedky určí ten vychovávateľ, na službe ktorého došlo k porušeniu alebo nedodržaniu povinností. Vychovávateľ, ktorý určí výchovné prostriedky, oboznámi s nimi dieťa a dá mu možnosť vyjadriť jeho názor. V prípade, že dieťa nesúhlasí so stanovenými výchovnými opatreniami, je potrebné opakovane dieťaťu objasniť dôvod a účel sankcii a jednotne trvať na ich dodržiavaní. Vychovávateľ oboznámi aj ostatných vychovávateľov a koordinátora so stanovenými výchovnými prostriedkami a zašle záznam aj pre odborný tím centra.

1.x) Spôsob poskytovania vreckového

Na účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa, pre ktoré je vykonávané pobytové opatrenie súdu a mladého dospelého po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti, ak sa sústavne pripravuje na povolanie, sa dieťaťu a mladému dospelému poskytuje vreckové mesačne v ustanovenej výške, najviac vo výške 50% sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa.

- Za správnu výšku vreckového pre dieťa, ktoré je umiestnené v centre na základe pobytového opatrenia súdu a mladého dospelého zodpovedá sociálny pracovník podľa zoznamu pridelenej spisovej agendy detí, v zmysle § 23 vyhlášky č. 103/2018 Z.z.

Výška vreckového dieťaťa a mladého dospelého je mesačne:

- 8 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 6 rokov do 10 rokov veku,
 - 12 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 10 rokov do 15 rokov veku,
 - 30 % sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, ak ide o dieťa od 15 rokov veku.
-
- Finančnú sumu vreckového pre deti v samostatne usporiadanej skupine preberá zodpovedná vychovávateľka od pracovníčky ekonomicko-prevádzkového úseku, vždy k stanovenému dňu v mesiaci (začiatkom mesiaca), ktorá ho následne vypláca dieťaťu, ktoré preukázateľne (protipodpisom v knihe „Evidencia vreckového“) potvrdí prevzatie vreckového.
 - Deťom umiestneným v profesionálnej náhradnej rodine sa vreckové poukazuje mesačne na bankový účet profesionálneho náhradného rodiča, spolu s príspevkami na deti v PNR, ktoré uhrádza ekonóm centra na základe vypracovaných podkladov od sociálneho pracovníka (člen odborného tímu CPPR), ku stanovenému dňu v mesiaci. Profesionálny náhradný rodič postupuje pri odovzdávaní vreckového dieťaťu alebo mladému dospelému tak, ako vychovávateľ v samostatne usporiadanej skupine.
 - Za dieťa, ktoré sa z objektívnych príčin nie je schopné podpísať, podpisuje prevzatie vreckového vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič.
 - Ak ide o dieťa s mentálnou retardáciou v špecializovanej samostatnej skupine, ktoré vzhľadom na svoje mentálne schopnosti nedokáže vyjadriť svoj názor, nevníma hodnotu vreckového a nedokáže s ním disponovať, vychovatelia v rámci skupinového sedenia zväžia, podľa individuálnych potrieb dieťaťa, v jeho najlepšom záujme, vhodnosť zakúpenia vecí (napr. obľúbená hračka, ktorá zostáva v jeho vlastníctve, alebo sladkosti zakúpené s dieťaťom na prechádzkach mimo areálu centra alebo pri iných príležitostiach). Zakúpenie a odovzdanie vecí je za prítomnosti svedka (dvaja vychovatelia). Zakúpená vec je evidovaná na osobnej karte dieťaťa s podpisom vychovávateľky a dátumom jej zakúpenia.
 - Dieťaťu s mentálnou retardáciou je možné sumu vreckového uložiť na jeho osobný účet.
 - Pri dieťati s mentálnou retardáciou ktoré je v profesionálnej náhradnej rodine, profesionálny náhradný rodič postupuje tak, ako vychovávateľ v špecializovanej samostatnej skupine. V prípade potreby vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič môže konzultovať využitie vreckového s členmi odborného tímu, ktorí sú im nápomocní.
-
- O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa, dieťaťu sa poskytuje potrebná pomoc zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť.
 - Dieťa je vychovávateľom a profesionálnym náhradným rodičom usmerňované a vedené, v rámci finančnej gramotnosti, k účelnému a zmysluplnému využívaniu finančných prostriedkov.
 - Ak je to vhodné alebo účelné, vreckové možno poskytnúť dieťaťu vo viacerých splátkach v mesiaci, alebo so súhlasom dieťaťa možno vreckové alebo jeho časť uschovať na určitý čas.

- Z dôvodov hodných osobitného zreteľa, najmä z dôvodu výchovného pôsobenia, možno dieťaťu poskytnúť vreckové aj v sume nižšej, ako je ustanovená suma vreckového. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť, sa poskytne v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom sa vreckové poskytlo v nižšej sume, alebo sa suma zodpovedajúca tomuto rozdielu uloží na osobný účet dieťaťa.
- Dieťaťu je potrebné vysvetliť primeraným spôsobom dôvod a umožniť dieťaťu vyjadriť svoj názor. Centrum zhodnotí, či sa s takýmto poskytnutím vreckového dosiahol účel, a s týmto hodnotením oboznámi dieťa.

V pláne výchovnej práce dieťaťa vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič zaznamenáva:

- dôvod takéhoto poskytnutia vreckového,
- vyjadrenia názoru dieťaťa na takéto poskytnutie vreckového s ohľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť,
- zhodnotenie, či sa poskytnutím vreckového vo viacerých častiach, uschovaním vreckového na určitý čas, alebo poskytnutím vreckového v nižšej sume ako určenej, dosiahol účel,
- kedy, ako a kým bolo dieťa oboznámené so zhodnotením.

- Z vreckového možno tvoriť úspory so súhlasom dieťaťa, získaným spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

V pláne výchovnej práce dieťaťa vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič zaznamenáva:

- súhlas dieťaťa s tvorbou úspor,
- účel, na ktorý budú úspory tvorené,
- účel skutočného využitia úspor.

- Mladí dospelí dostávajú vreckové a príspevok na stravu osobne, na ekonomickom úseku, čo potvrdzujú svojim podpisom. Za správnu výšku zodpovedá sociálny pracovník.
- Suma vreckového ustanovená na mesiac sa znižuje o pomernú sumu vreckového pripadajúcu na počet dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo bez súhlasu mimo centra.

1.y) Opis postupu v rizikových situáciách

Opis postupu v rizikových situáciách pri úraze, mimoriadnych udalostiach, vážnych nezhodách medzi deťmi a zamestnancami centra je opísaný v príručke „Bezpečnostný plán“. Táto príručka je umiestnená v každej samostatnej skupine i v hlavnej budove centra a sú s ňou oboznámení všetci profesionálni rodičia, ktorým bola zaslaná e-mailovou formou. Jej obsah bol od prezentovaný na poradách s profesionálnymi náhradnými rodičmi a na rodinných radách samostatne usporiadaných skupinách a špecializovaných samostatných skupinách.

Rizikovou situáciou sa rozumie predovšetkým situácia, pri ktorej dieťa aktívne ohrozuje seba alebo ostatné deti či zamestnancov centra. Riziková situácia môže mať podobu sebapoškodzovania, útoku na iné dieťa, zamestnanca centra, inú osobu alebo na budovy a zariadenia, a to všetko spravidla v afektovom stave dieťaťa. Rizikovou situáciou je tiež útek dieťaťa zo skupiny, alebo závažné zranenie dieťaťa.

Vychovávateľ v službe okamžite rieši vzniknutú rizikovú situáciu v závislosti od jej povahy rozhoduje o prizvaní Rýchlej záchranej pomoci /RZP/, polície, prípadne iných zložiek s cieľom zvládnuť túto situáciu.

Pri vzniku rizikových situácií vychovávateľ vykonáva činnosti v závislosti od jej charakteru.

a) útok dieťaťa alebo mladého dospelého na iné dieťa prípadne inú osobu:

- poskytnutie prvej pomoci,
- fixáciu dieťaťa, mladého dospelého prostredníctvom inej osoby,
- evakuáciu ostatných detí do bezpečia,
- podanie adekvátnej liekovej terapie podľa odporúčenia odborného lekára,
- sledovanie upokojovania dieťaťa
- v závislosti od povahy situácie privolanie RZP, prípadne polície
- zabezpečenie hospitalizácie (v prípade potreby)
- po odznení mimoriadnej situácie túto zaznamenať do denného záznamu a knihy úrazov
- upovedomenie o mimoriadnej udalosti riaditeľa centra,

b) sebapoškodzovanie dieťaťa, mladého dospelého

- upokojenie dieťaťa, rozptýlenie pozornosti,
- odobratie nebezpečného predmetu od dieťaťa,
- poskytnutie prvej pomoci (podľa potreby),
- v závislosti od povahy situácie privolanie RZP, prípadne polície,
- zabezpečenie hospitalizácie (podľa potreby),
- zaznamenanie situácie do denného záznamu a knihy úrazov,
- upovedomenie o mimoriadnej situácii riaditeľa centra,

c) závažné zranenie dieťaťa, mladého dospelého

- poskytnutie prvej pomoci,
- fixácia dieťaťa prostredníctvom inej osoby,
- v závislosti od povahy zranenia privolanie RZP,
- zabezpečenie hospitalizácie (v prípade potreby),
- zaznamenanie udalosti do denného záznamu a knihy úrazov,
- upovedomenie koordinátora skupiny a riaditeľa centra,

d) poškodzovanie budovy alebo zariadenia v afektívnom záchvate

- upokojenie dieťaťa alebo mladého dospelého, rozptýlenie pozornosti,

- fixácia dieťaťa prostredníctvom inej osoby,
- poskytnutie prvej pomoci (podľa potreby),
- zabezpečenie bezpečnosti ostatných detí, prípadne personálu,
- sledovanie upokojovania dieťaťa v závislosti od povahy situácie,
- privolanie RZP, prípadne polície.

e) postup pri nedovolenom opustení centra:

Ak dieťa, pre ktoré centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opustí centrum bez súhlasu centra alebo sa do centra nevráti v určenom čase, centrum je povinné túto skutočnosť bezodkladne oznámiť útvaru Policajného zboru, orgánu SPODaSK, rodičovi dieťaťa, osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, a súdu, ktorý nariadil ústavnú starostlivosť, neodkladné opatrenie, alebo uložil výchovné opatrenie (podľa § 46 ods. 10 zákona č. 305/2003 Z.z.). Následne čo najskôr o celej situácii informovať riaditeľku centra a členov odborného tímu centra.

Postup po zvládnutí rizikovej situácie:

- pokus o obnovenie komunikácie s dieťaťom, mladým dospelým
- je to priestor pre revíziu správania
- určuje sa pravý dôvod konania dieťaťa, mladého dospelého
- zamerať sa na prevenciu takéhoto správania do budúcnosti

Predchádzanie vzniku rizikových situácií:

Rozpoznať rozvíjajúcu sa krízu hneď v jej začiatkoch. Vychovávateľ by mal spozornieť už vtedy, keď u dieťaťa vníma zmenu napätia, zvýšenú nervozitu.

V rámci prevencie rizikových situácií vykonávame v centre nasledujúce preventívne programy:

Prevencia sociálno-patologických javov

Cieľ: predchádzanie a eliminácia kriminality, šikanovania, záškoláctva, násilia na deťoch a iných nežiaducich javov

Frekvencia: 2 x ročne

Miesto výkonu: v priestoroch SUS, spoločenská miestnosť

Realizuje: vychovávateľ, psychológ, špeciálny pedagóg, externí odborníci

Metódy: prednášky, diskusie, audiovizuálne materiály, výtvarná činnosť, tréning sociálnych zručností

Prevencia závislostí

Cieľ: prevencia užívania návykových látok a vzniku závislosti u detí a mladých dospelých

Frekvencia: 2 x ročne

Miesto výkonu: v priestoroch SUS, spoločenská miestnosť

Realizuje: vychovávateľ, psychológ, špeciálny pedagóg, externí odborníci

Metódy: prednášky, diskusie, audiovizuálne materiály, výtvarná činnosť, tréning sociálnych zručností

Sexuálna výchova a príprava na rodičovstvo

Cieľ: utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade so spoločenskými normami
Frekvencia: 2 x ročne
Miesto výkonu: v priestoroch samostatne usporiadanej skupiny, spoločenská miestnosť
Realizuje: vychovávateľ, psychológ, špeciálny pedagóg, externí odborníci
Metódy: prednášky, diskusie, audiovizuálne materiály, výtvarná činnosť, tréning sociálnych zručností

Príprava na osamostatňovanie

Cieľ: príprava a začlenenie mladého dospelého do života po odchode z centra
Frekvencia: podľa potreby
Miesto výkonu: v priestoroch samostatne usporiadanej skupiny, spoločenská miestnosť
Realizuje: sociálny pracovník, psychológ, vychovávateľ
Metódy: prednášky, diskusie, rozhovor, audiovizuálne materiály, výtvarná činnosť

Program centra podpory profesionálnej náhradnej rodiny

Cieľ: podpora profesionálnej náhradnej rodiny s prihliadnutím na individuálne potreby detí alebo mladých dospelých umiestnených v profesionálnej náhradnej rodine
Frekvencia: 1 x mesačne
Miesto výkonu: v prostredí profesionálneho náhradného rodiča, v kmeňovej budove centra
Realizuje: odborní zamestnanci centra podpory profesionálnej náhradnej rodiny
Metódy: prednášky, diskusie, audiovizuálne materiály, praktický nácvik zručností, poradenstvo, diagnostika

Príprava detí na náhradnú rodinnú starostlivosť

Cieľ: všeobecná príprava detí na náhradnú rodinnú starostlivosť, špecifická príprava dieťaťa na interakciu a sprevádzanie počas interakcie so žiadateľmi
Frekvencia: 1 x ročne, prípadne podľa potreby
Miesto výkonu: v priestoroch samostatne usporiadanej skupiny, profesionálnej náhradnej rodine, kmeňovej budove centra
Realizuje: psychológ, sociálny pracovník, vychovávateľ, profesionálny náhradný rodič,
Metódy: rozhovor, pozorovanie, audiovizuálne materiály

Program pre deti so špecifickými potrebami

Cieľ: rozvoj všetkých oblastí vývinu s prihliadnutím na mentálne postihnutie detí a mladých dospelých /podľa individuálnych potrieb detí a mladých dospelých/
Frekvencia: kontinuálne
Miesto výkonu: v priestoroch špecializovanej samostatnej skupiny, relaxačná miestnosť
Realizuje: vychovávateľ, psychológ, špeciálny pedagóg
Metódy: využitie kompenzačných pomôcok, relaxácia, senzorická stimulácia, nácvik sebaobslužných činností

Program finančnej gramotnosti

Cieľ:	Rozvoj finančnej gramotnosti u detí a mladých dospelých.
Frekvencia:	kontinuálne
Miesto výkonu:	v priestoroch samostatne usporiadanej skupiny, spoločenská miestnosť
Realizuje:	vychovávateľ, prizvaní odborníci
Metódy:	besedy, prednášky, praktický nácvik zručností, audiovizuálne materiály

